

รายงานสรุปผลการดำเนินโครงการ โครงการบูรณาการองค์กรต้นแบบเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

หลักการและเหตุผล

ด้วยแผนปฏิบัติการราชการประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘ ของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา กำหนดให้สำนักพัฒนาทรัพยากรบุคคลดำเนินการจัดโครงการบูรณาการองค์กรต้นแบบเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ตามที่ระบุไว้ในแผนปฏิบัติการของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ ในการดำเนินงานเพื่อมุ่งสู่วิสัยทัศน์ “มุ่งสู่องค์กรอัจฉริยะ ในการสนับสนุนภารกิจของวุฒิสภา เพื่อประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชน” และสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภายังได้คำนึงถึงทิศทาง และเป้าหมายหลักในระดับประเทศที่ได้กำหนดไว้ในแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ด้านที่ ๖ การปรับสมดุล และพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ โดยมุ่งสู่การเป็นภาครัฐเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม และการนำเครื่องมือในการบริหารจัดการต่างๆ ภายในองค์กรเพื่อไปสู่องค์กรที่มีสมรรถนะสูง อาทิ (๑) มาตรฐาน International Organization for Standardization (ISO) ซึ่งเป็นมาตรฐานการวัด คุณภาพองค์กรต่าง ๆ เพื่อรับรองระบบการบริหารและการดำเนินงานขององค์กรให้ทำงานได้อย่างมี ความถูกต้อง แม่นยำ สะดวก รวดเร็ว ประหยัด และโปร่งใส (๒) การประเมินสำนักงานสีเขียวที่เป็นมิตร กับสิ่งแวดล้อม (Green Office) (๓) องค์กรคุณธรรมต้นแบบ เพื่อเป็นองค์กรต้นแบบในด้านต่างๆ อย่างยั่งยืน (๔) การดำเนินการด้านคุณธรรมและความโปร่งใส ITA ดังนั้น สำนักพัฒนาทรัพยากรบุคคล จึงได้กำหนดจัดโครงการบูรณาการองค์กรต้นแบบเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนขึ้น เพื่อบูรณาการองค์ความรู้ และเป็นแหล่งเรียนรู้ให้โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภามีความเป็นผู้นำ ด้านการส่งเสริมคุณธรรมภายในองค์กร พัฒนาความสามารถในการนำเสนอการถ่ายทอดองค์ความรู้ ด้านการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และต่อต้านการทุจริต และสามารถขยายผลสื่อสารผลงานที่ดี และเผยแพร่แนวคิดหลักคุณธรรม จริยธรรม ความโปร่งใส และหลักธรรมาภิบาลของสำนักงาน เลขาธิการวุฒิสภา รวมทั้งการพัฒนาที่ยั่งยืนขึ้น เพื่อบูรณาการองค์ความรู้และเป็นแหล่งเรียนรู้ ให้หน่วยงานทั้งภายในและภายนอกได้ศึกษาหรือยึดถือเป็นแบบอย่างในการบริหารจัดการองค์กร สู่การพัฒนาที่ยั่งยืน เพื่อนำไปขยายผลอันนำไปสู่การเป็นแหล่งเรียนรู้อย่างยั่งยืนในการพัฒนา ต่อยอดองค์ความรู้แก่บุคคลและหน่วยงานทั้งภายในส่วนราชการสังกัดรัฐสภา และหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และสังคมต่อไป

๒. วัตถุประสงค์

เพื่อบูรณาการองค์ความรู้และเป็นแหล่งเรียนรู้ให้หน่วยงานทั้งภายในและภายนอกได้ศึกษาหรือ ยึดถือเป็นแบบอย่างในการบริหารจัดการองค์กรสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน เพื่อนำไปขยายผลทั้งภายในและ ภายนอกองค์กรต่อไป

๓. กลุ่มเป้าหมาย

บุคลากรสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา จำนวน ๒๕๐ คน ประกอบด้วย

๑) บุคลากรที่ได้รับการคัดเลือกเป็นผู้มีคุณธรรมและจริยธรรมดีเด่นของสำนักงาน เลขาธิการวุฒิสภา จำนวน ๙๖ คน

๒) หน่วยงานที่ได้รับคัดเลือกเป็นสำนักที่มีผลงานส่งเสริมด้านการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ จำนวน ๑๕๔ คน ประกอบด้วย

(๑) สำนักกรรมาธิการ ๓	จำนวน ๘๘ คน
(๒) สำนักกฎหมาย	จำนวน ๓๒ คน
(๓) สำนักพัฒนาทรัพยากรบุคคล	จำนวน ๓๔ คน
๓) ผู้บริหารของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา	

๔. ระยะเวลาและสถานที่

- วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๘ เวลา ๑๓.๐๐ - ๑๖.๐๐ นาฬิกา ณ ห้องประชุม ๔๐๒ - ๔๐๓ ชั้น ๔ อาคารวุฒิสภา (สว.) และ ณ ศูนย์เรียนรู้รังสรรค์ต้นแบบของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

- วันศุกร์ที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๘ เวลา ๑๓.๐๐ - ๑๖.๐๐ นาฬิกา ณ ห้องประชุม ๔๐๘ ชั้น ๔ อาคารวุฒิสภา (สว.) และ ณ ศูนย์เรียนรู้รังสรรค์ต้นแบบของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

๕. รูปแบบการจัดกิจกรรม ประกอบด้วย

๕.๑ วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๘ เวลา ๑๓.๐๐ - ๑๖.๐๐ นาฬิกา ณ ห้องประชุม ๔๐๒ - ๔๐๓ ชั้น ๔ อาคารวุฒิสภา (สว.) และ ณ ศูนย์เรียนรู้รังสรรค์ต้นแบบของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

๕.๑.๑ พิธีเปิดโครงการฝึกอบรม

โดย นายรุ่งธรรม เปรมมางกูร รองเลขาธิการวุฒิสภา ให้เกียรติเป็นประธานในพิธีเปิดและกล่าวให้โอวาทโดยมีสาระสำคัญ คือ ในปัจจุบัน การบริหารจัดการที่ดีไม่อาจพึ่งพาเพียงความรู้ ความสามารถ หรือเทคโนโลยีเท่านั้น แต่ต้องอาศัย “คุณธรรม จริยธรรม” และ “หลักธรรมาภิบาล” เป็นพื้นฐานสำคัญในการดำเนินงานในองค์กร โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ที่มีหน้าที่ในการบริหารจัดการและให้บริการอย่างสุจริต โปร่งใส และตรวจสอบได้

คุณธรรม คือ ความดีที่อยู่ในใจ เป็นหลักประจำตนในการกระทำสิ่งที่ถูกต้อง

จริยธรรม คือ แนวทางปฏิบัติที่เหมาะสมต่อหน้าที่และความรับผิดชอบ

ความโปร่งใส คือ การเปิดเผยข้อมูลและการดำเนินงานอย่างตรงไปตรงมา

หลักธรรมาภิบาล คือ การบริหารที่มีความรับผิดชอบ โปร่งใส มีส่วนร่วม และคำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวม

ขอให้บุคลากรในองค์กรเรานำสิ่งเหล่านี้มาใช้ในชีวิตการทำงานและการดำเนินชีวิตประจำวันได้อย่างจริงจัง ก็จะเป็นพลังสำคัญในการสร้างความไว้วางใจจากสังคมและประชาชน เสริมสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้แก่องค์กร และยังเป็นรากฐานของสังคมที่มีความเป็นธรรมและการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม มิใช่เป็นหน้าที่ของผู้บริหารหรือฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเท่านั้น แต่เป็นหน้าที่ของพวกเราทุกคน เพราะทุกการกระทำของเรา ล้วนส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์ขององค์กร และเป็นแบบอย่างให้แก่สังคม การปลูกฝังความดี การยึดมั่นในความถูกต้อง และการมีจิตสำนึกสาธารณะ ควรเริ่มที่ตัวเรา และขยายไปสู่ผู้อื่นรวมถึงสามารถนำเสนอและถ่ายทอดองค์ความรู้เผยแพร่แนวคิดหลักคุณธรรม จริยธรรม ความโปร่งใส และหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ไปขยายผลดำเนินกิจกรรมในสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา อันนำไปสู่การเป็นแหล่งเรียนรู้อย่างยั่งยืนในการพัฒนาต่อยอดองค์ความรู้แก่บุคคลและหน่วยงานทั้งภายในส่วนราชการสังกัดรัฐสภา และหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และสังคมต่อไปได้เป็นอย่างดี และมีประสิทธิภาพ

๕.๑.๒ การเสวนาถอดบทเรียน หัวข้อ “องค์กรคุณธรรมต้นแบบอย่างยั่งยืน”

กิจกรรมการเสวนาถอดบทเรียน ในหัวข้อ “องค์กรคุณธรรมต้นแบบอย่างยั่งยืน” โดยมีวิทยากร ประกอบด้วย

- ๑) นางสาวอนรรฆวี คำภูมิ สำนักกรรมการธิการ ๓
- ๒) นางสาวเพลินตา ตันรังสรรค์ สำนักกฎหมาย
- ๓) นายชูชาติ หอมจันทิก สำนักพัฒนาทรัพยากรบุคคล

โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้างให้บุคลากรสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภามีความเป็นผู้นำด้านการส่งเสริมคุณธรรมภายในองค์กร พัฒนาความสามารถในการนำเสนอการถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และต่อต้านการทุจริต และสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้และขยายผลสื่อสารผลงานที่ดีและเผยแพร่แนวคิดหลักคุณธรรม จริยธรรม ความโปร่งใส และหลักธรรมาภิบาลของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา เพื่อขยายผลดำเนินกิจกรรมในสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา อันนำไปสู่การเป็นแหล่งเรียนรู้อย่างยั่งยืนในการพัฒนาต่อยอดองค์ความรู้แก่บุคคลและหน่วยงานทั้งภายในส่วนราชการสังกัดรัฐสภา และหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และสังคมต่อไป

สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

กระบวนการเสริมสร้างองค์กรคุณธรรมของทุกสำนัก การส่งเสริม สนับสนุน การดำเนินการด้านคุณธรรม จริยธรรม และความโปร่งใสของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ยังคงมุ่งมั่นในการขับเคลื่อนภารกิจด้านคุณธรรม จริยธรรม และความโปร่งใสของสำนักและของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ภายใต้การนำของเลขาธิการวุฒิสภา ผู้บริหาร ตลอดจนความร่วมมือจากบุคลากรทุกระดับทุกคน เพื่อร่วมกันยกระดับมาตรฐานในการเป็นองค์กรคุณธรรมต้นแบบ ในแนวทางเดียวกัน ดังนี้

กระบวนการเสริมสร้างองค์กรคุณธรรม ด้วยบันได ๙ ขั้นตอน

๑) ทำให้ทุกคนตกลงใจร่วมกัน โดยเฉพาะผู้นำองค์กรว่าต้องแสดงเจตนารมณ์ชัดเจนว่าจะร่วมกันสร้างองค์กรของตนให้เป็นองค์กรคุณธรรม

๒) ค้นหาความจริงขององค์กร โดยสำรวจวิเคราะห์ปัญหาด้านคุณธรรมขององค์กรที่พึงประสงค์ ไม่พึงประสงค์ ปัญหาที่ต้องการแก้ไขและคนในองค์กรว่ามีอะไรบ้าง และค้นหาต้นทุนความดี หรือต้นทุนที่เอื้อต่อการแก้ไขปัญหา

๓) ตั้งเป้าหมายการเปลี่ยนแปลงร่วมกัน เพื่อค้นพบพฤติกรรมที่พึงประสงค์ และพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์หรือ “ปัญหาที่ยากแก้ ความดีที่ยากทำ” แล้วให้กำหนดคุณธรรมหลักร่วมกันขององค์กร ทำให้ทุกคนเข้าใจคุณธรรมเป้าหมายที่จะเปลี่ยนแปลงตรงกัน

๔) กำหนดวิธีการและกลไกในการปฏิบัติงาน จัดให้มีแผนปฏิบัติการ วิธีสำคัญในการดำเนินการและกำหนดผู้รับผิดชอบที่ชัดเจนแต่ละกิจกรรม รวมถึงแนวทางการทำงานร่วมกันของฝ่ายต่าง ๆ ให้มีประสิทธิภาพ และอาจจัดทำเป็นข้อตกลงของคนในองค์กร

๕) ลงมือปฏิบัติจริงให้เป็นวิถีชีวิต การพัฒนาคุณธรรมมีเป้าหมายคือการเปลี่ยนแปลงที่คน จึงต้องลงมือปฏิบัติตามข้อตกลงอย่างสม่ำเสมอเนื่องจนกลายเป็นวิถีในการดำเนินชีวิตและปฏิบัติงาน

๖) ถอดบทเรียนเพื่อสร้างความรู้ ต้องจัดให้มีกระบวนการสรุปบทเรียนจากการปฏิบัติของผู้มีส่วนได้เสีย เพื่อค้นหา เรียนรู้เงื่อนไขปัจจัยของความสำเร็จ ปัญหาและแนวทางแก้ไข และสกัดเป็นความรู้ขององค์กร มีการจัดระบบการติดตามประเมินผลแบบมีส่วนร่วมที่มุ่งเสริมพลังผู้ปฏิบัติงานมากกว่าการวัดตามตัวชี้วัดเชิงปริมาณ โดยไม่ให้ความสำคัญกับการเรียนรู้และการเปลี่ยนแปลงของคน การจัดการความรู้จะนำไปสู่การพัฒนามาตรฐานองค์กรคุณธรรม

๗) สร้างกิจกรรมชื่นชมยกย่อง คุณธรรมเป็นเรื่องนามธรรมเห็นผลการเปลี่ยนแปลงซ้ำจึงต้องมีกระบวนการให้กำลังใจ ยกย่องเชิดชู ต้องทำให้คนเห็นผลสำเร็จที่เกิดขึ้นระหว่างการพัฒนาองค์กรคุณธรรม

๘) สร้างเครือข่ายคุณธรรม งานที่ยากต้องการพลังของเครือข่ายในการขับเคลื่อนต้องเชื่อมโยงกันเป็นเครือข่ายองค์กรคุณธรรมเพื่อให้กำลังใจ ถ่ายทอดความรู้ พัฒนานโยบายร่วมกัน เช่น เครือข่ายโรงเรียนคุณธรรม โรงพยาบาลคุณธรรม ท้องถิ่นคุณธรรม ธุรกิจคุณธรรมฯ

๙) **ประเมินผลลัพธ์ผลกระทบ** ต้องมีระบบและกลไกการประเมินเพื่อให้เห็นผลลัพธ์การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ มีความรู้ที่จะนำไปยกระดับ ขยายผล หรือรู้ปัญหาอุปสรรคและนำไปสู่การแก้ไข โดยมีทั้งการประเมินตนเองจากภายในและประเมินจากองค์กรภายนอก รวมทั้งเปิดเผยผลการประเมินแก่สมาชิกขององค์กรและต่อสาธารณะ

กลยุทธ์/เทคนิคการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมของแต่ละสำนัก

การดำเนินการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมต้นแบบของสำนักเพื่อรักษามาตรฐานการเป็นองค์กรคุณธรรมต้นแบบ โดยยึดมั่นในหลักธรรมทางศาสนา ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง วิถีวัฒนธรรมไทย วัฒนธรรมองค์กรและคุณธรรมเป้าหมายของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา กตัญญู และสิ่งแวดล้อม เป็นไปตามเป้าหมาย บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในทุกกิจกรรม และจากการถอดบทเรียนความสำเร็จของการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมต้นแบบของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ พบว่า กลยุทธ์/เทคนิคในการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรม ซึ่งเป็นปัจจัยที่นำไปสู่ความสำเร็จที่สำคัญ ทำให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาเป็นองค์กรคุณธรรมต้นแบบอย่างต่อเนื่อง ดังนี้

๑. ผู้บริหารของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา เป็นต้นแบบและเป็นผู้ดำเนินการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมต้นแบบ

ผู้บริหารของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา เป็นต้นแบบและเป็นผู้ดำเนินการเข้าร่วมกิจกรรมตามแผนบูรณาการส่งเสริม สนับสนุน การดำเนินการด้านคุณธรรม จริยธรรม ความโปร่งใสและป้องกันการทุจริต ของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ และปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมเจ้าหน้าที่ของรัฐสภา ตลอดจนนโยบาย มาตรการของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาอย่างเคร่งครัด และมีส่วนร่วมทุกกิจกรรมของการขับเคลื่อนคุณธรรมและความโปร่งใส รวมถึงเป็นผู้ดำเนินการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเพื่อเป็นต้นแบบที่ดี โดยเน้นการสร้างแรงจูงใจ การสื่อสารแผนเป้าหมาย การให้ข้อมูลที่ชัดเจน การส่งเสริม สนับสนุนกิจกรรมตามหลักทฤษฎีบันได ๙ ขั้น เพื่อให้บุคลากรได้มีส่วนร่วม เห็นคุณค่าประโยชน์ มีความสุขในทุกกิจกรรม จนสามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของตนเองให้ดียิ่งขึ้นได้อย่างยั่งยืน

๒. การมีส่วนร่วม

บุคลากรของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาทุกคน มีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมตามมาตรฐานองค์กรคุณธรรมต้นแบบ เป็นการมีส่วนร่วมในเชิงรุก โดยมีใช้เพียงการตอบสนองต่อคำสั่งหรือเข้าร่วมกิจกรรมตามที่กำหนดเท่านั้น แต่บุคลากรสำนัก/กลุ่มยังมีส่วนในการริเริ่มแนวคิด เสนอรูปแบบกิจกรรมใหม่ และเป็นการมีส่วนร่วมด้วยความสมัครใจและเกิดจากความตระหนักรู้ในคุณค่าและเป้าหมายขององค์กร โดยไม่ต้องมีการร้องขอหรือแรงจูงใจจากภายนอก

๓. ความสามัคคี

บุคลากรของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภามีความสามัคคี โดยมีเป้าหมายเดียวกันในการขับเคลื่อนสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาให้เป็นองค์กรคุณธรรมต้นแบบ ส่งผลให้การดำเนินงานในแต่ละกิจกรรมประสบผลสำเร็จบรรลุวัตถุประสงค์ และมีความโดดเด่นด้านความสามัคคี ดังนี้

๓.๑ การทำงานร่วมกันอย่างสอดคล้องและเป็นระบบ

บุคลากรสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาทุกระดับ ตั้งแต่ผู้บริหารถึงเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานมีการวางแผนงานร่วมกันอย่างต่อเนื่อง ผ่านการประชุมปรึกษาหารือ มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นอย่างเปิดกว้าง ทำให้การปฏิบัติงานสำเร็จตรงตามตัวชี้วัดที่กำหนด ภายใต้ระบบบริหารงานคุณภาพ ๙๐๐๑ : ๒๐๑๕

๓.๒ ความสัมพันธ์ที่ดี มีน้ำใจ และช่วยเหลือเกื้อกูล

สิ่งที่เห็นเป็นที่ประจักษ์ในสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา คือ ความร่วมมือระหว่างเพื่อนร่วมงานที่ไม่ยึดติดเฉพาะบทบาทหน้าที่ของตน เช่น การร่วมแรงจัดกิจกรรมต่าง ๆ การช่วยเหลือกันในงานสำคัญและมีความเร่งด่วน หรือช่วงที่งานมีปริมาณมาก ส่งผลให้ผู้ขอใช้บริการได้รับความพึงพอใจจากการปฏิบัติหน้าที่ราชการ

๓.๓ เป้าหมายเดียวกัน มุ่งสู่ประสิทธิภาพองค์กร

บุคลากรของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา มีความเข้าใจร่วมกันในเป้าหมายของหน่วยงาน โดยเฉพาะเรื่องรักษามาตรฐานคุณภาพและความสำเร็จของสำนักงานยั่งยืนและยกระดับการบริหารจัดการองค์กรให้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงให้เป็นองค์กรอัจฉริยะ ISENATE + SMART to SMARTER

ความสามัคคีของบุคลากรสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ไม่เพียงแต่เป็นองค์ประกอบของการทำงานร่วมกันอย่างราบรื่น แต่ยังส่งผลต่อคุณภาพงาน ความสุขในการทำงาน และความยั่งยืนของวัฒนธรรมองค์กรเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมและสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สรุป จากกลยุทธ์/เทคนิคการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา จะเห็นได้ว่า มีกลยุทธ์/เทคนิคในการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ซึ่งเป็นปัจจัยสู่ความสำเร็จที่สำคัญทำให้สำนักงานเป็นองค์กรคุณธรรมต้นแบบอย่างต่อเนื่อง เริ่มจากผู้บริหารขององค์กรที่เป็นต้นแบบที่ดี โดยได้รับความร่วมมือจากบุคลากรสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาทุกคน สร้างพฤติกรรมที่นำไปสู่วัฒนธรรมองค์กรสุจริตของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาอย่างต่อเนื่อง และได้ปฏิบัติตามวัฒนธรรมสุจริตในชีวิตประจำวันอย่างเป็นรูปธรรม

โดยวิทยากรแต่ละท่านได้ให้ข้อมูลในด้านกลยุทธ์/เทคนิคการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมของสำนัก ดังนี้

นางสาวอนรรฆวี คำภูมิ สำนักกรรมการ ๓ ได้ดำเนินการขับเคลื่อนการส่งเสริมคุณธรรมความโปร่งใสภายในสำนัก ตามแผนบูรณาการส่งเสริม สนับสนุน การดำเนินการด้านคุณธรรม จริยธรรม ความโปร่งใสและป้องกันการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ โดยเน้นกระบวนการมีส่วนร่วมของบุคลากรในสำนัก ภายใต้แนวคิด “การระเบิดจากข้างใน” การเสริมสร้างบรรยากาศหรือสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการส่งเสริมคุณธรรม มุ่งเน้นบทบาทของผู้บริหารที่จะต้องมีความสำคัญเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถในการตัดสินใจและเป็นผู้ทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลง ทิศนคติของผู้บริหารเกี่ยวกับเรื่องคุณธรรมและจริยธรรม การมีนโยบายด้านจริยธรรม การประเมินผลและติดตามผล และการมีส่วนร่วมของบุคลากรที่พร้อมใจจะปฏิบัติตามด้วยความสมัครใจ โดยเริ่มต้นจากบุคลากรมี

ความรู้ความเข้าใจตรงกัน เห็นความสำคัญและยึดถือคุณค่าของคุณธรรมจริยธรรมซึ่งเป็นเป้าหมาย
สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างบรรยากาศหรือสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการส่งเสริมคุณธรรม
อันจะส่งผลต่อเนื่องให้บุคลากรมีพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้นอย่างเป็นรูปธรรมต่อไป

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ สำนักกรรมการ ๓ ได้ขับเคลื่อนการส่งเสริม สนับสนุน การ
ดำเนินการด้านคุณธรรม จริยธรรม ความโปร่งใสและป้องกันการทุจริต โดยผู้อำนวยการสำนัก
กรรมการ ๓ ได้มอบนโยบายให้คณะทำงาน strong สำนักกรรมการ ๓ ทบทวน และยกร่าง
เจตนารมณ์ นโยบาย มาตรการ แนวทางและแผนการดำเนินงาน เพื่อขับเคลื่อนการส่งเสริม สนับสนุน
การดำเนินการด้านคุณธรรม จริยธรรม ความโปร่งใส และป้องกันการทุจริต และการปฏิบัติงานตาม
ประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา นำเสนอผู้อำนวยการสำนักกรรมการ ๓ เพื่อพิจารณาให้ความ
เห็นชอบ ก่อนนำเสนอให้แต่ละกลุ่มงานได้ร่วมกันพิจารณานโยบาย มาตรการต่าง ๆ ทั้งนี้ โดยเน้น
กระบวนการมีส่วนร่วมของบุคลากรสำนักกรรมการ ๓ เพื่อให้การขับเคลื่อนด้านคุณธรรมจริยธรรม

การส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาเป็นไปตาม
เป้าหมายคุณธรรม จากนั้น บุคลากรสำนักกรรมการ ๓ ทุกคนได้ร่วมกันระดมความคิดเห็นกำหนด
คุณธรรมเป้าหมายที่สอดคล้องกับหลักธรรมทางศาสนา หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
วิถีวัฒนธรรมไทย และคุณธรรม ๕ ประการ ประกอบด้วย พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา กตัญญู
พร้อมทั้งเสนอโครงการ/กิจกรรมเพื่อบรรจุลงในแผนการดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อนการส่งเสริม สนับสนุน
การดำเนินการด้านคุณธรรม จริยธรรม และความโปร่งใสของสำนัก โดยกำหนดกลยุทธ์/เทคนิค
การขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมของสำนัก โดยน้อมนำหลักการทรงงานในพระบาทสมเด็จพระปรมินทร
มหาภูมิพลอดุลยเดช มาเป็นหลักการ ดังนี้

๑) การกำหนดนโยบาย และมาตรการของสำนัก

ผู้อำนวยการสำนักกรรมการ ๓ ผู้บังคับบัญชากลุ่มงาน รักษาการผู้บังคับบัญชากลุ่มงาน
เป็นแบบอย่างที่ดีและเป็นผู้ดำเนินการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริม สนับสนุน การดำเนินการด้านคุณธรรม
จริยธรรม ความโปร่งใส และป้องกันการทุจริต และปฏิบัติตามประมวลจริยธรรม ค่านิยมร่วมของรัฐสภา
วัฒนธรรมองค์กร รวมตลอดจนนโยบาย มาตรการของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา และของสำนัก
กรรมการ ๓ อย่างเคร่งครัด

๒) การเสริมสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของบุคลากรในระดับบุคคล

การเสริมสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของบุคลากรในระดับบุคคล ระดับกลุ่มงาน
และระดับสำนัก จากกระบวนการในการจัดกิจกรรม อาทิ การประกาศเจตนารมณ์ร่วมกัน การประกาศ
นโยบาย มาตรการต่าง ๆ การจัดทำแผนส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินการด้านคุณธรรม จริยธรรม
ความโปร่งใสและป้องกันการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ การทบทวนและกำหนดคุณธรรม
เป้าหมายของสำนักกรรมการ ๓ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ โดยให้แต่ละกลุ่มงานระดม
ความคิดเห็นและนำเสนอในนามกลุ่มงาน และพิจารณาให้ความเห็นชอบร่วมกันในระดับสำนัก

การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ควรมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมในการร่วมมือ ร่วมแรง ร่วมใจในการจัด
กิจกรรมของบุคลากร ตั้งแต่กระบวนการก่อน ระหว่างและหลังการทำกิจกรรม เพื่อกระตุ้นให้บุคลากร
มีความสนใจและเข้ามามีส่วนร่วม จัดกิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรมอย่างสม่ำเสมอ เช่น กิจกรรม “ไม่รับ
ของขวัญ” เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้คุณธรรมในที่ทำงาน และการบรรยายพิเศษจากบุคคลต้นแบบ

การส่งเสริมผู้นำเป็นแบบอย่าง (Moral Role Model) ผู้บริหารระดับสูงและหัวหน้าส่วนงานต้องแสดงพฤติกรรมที่สอดคล้องกับค่านิยมที่ส่งเสริมและมีการกล่าวชมเชยหรือยกย่องบุคลากรที่แสดงพฤติกรรมเชิงคุณธรรมต่อสาธารณะ

ร่วมคิด : ให้แต่ละกลุ่มงานระดมความคิดเห็นและเสนอโครงการ/กิจกรรม ที่จะจัดกิจกรรมในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ที่สอดคล้องกับคุณธรรมเป้าหมาย เพื่อบรรจุไว้ในแผนส่งเสริมสนับสนุน การดำเนินการด้านคุณธรรม จริยธรรม ความโปร่งใส และป้องกันการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

ร่วมทำ : โดยมีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบแต่ละกลุ่มงาน ได้ร่วมคิดรูปแบบวิธีการจัดกิจกรรม และเป็นผู้ดำเนินการจัดกิจกรรมนั้น ๆ ซึ่งแต่ละกลุ่มงานจะร่วมระดมความคิดเห็นในกลุ่มงานร่วมจัดทำเอกสารสำหรับการเผยแพร่และรณรงค์ รวมทั้งจัดสรุปผลการดำเนินงานในรูปแบบของการจัดทำรายงานทำให้แต่ละกลุ่มงานมีความกระตือรือร้น ในการร่วมกันคิด ร่วมกันทำกิจกรรม จึงทำให้สำนักกรรมการ ๓ มีการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง สำหรับกลุ่มงานที่มีได้เป็นเจ้าภาพหลัก ก็จะร่วมสนับสนุนการดำเนินการ ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ทำให้กิจกรรมมีความสำเร็จจากการร่วมมือร่วมใจของบุคลากร

ร่วมรับประโยชน์ร่วมกัน : การจัดกิจกรรมทำให้บรรยากาศในสำนักกรรมการ ๓ เป็นสังคมที่อุดมคุณธรรม บุคลากรเกิดความช่วยเหลือแบ่งปัน มีความรักความสามัคคี มีความภาคภูมิใจที่มีส่วนในกิจกรรมที่เกิดประโยชน์ต่อสังคมส่วนรวม

๓) การออกแบบรูปแบบการจัดกิจกรรมรณรงค์จากกระบวนการมีส่วนร่วม การออกแบบรูปแบบการจัดกิจกรรมรณรงค์จากกระบวนการมีส่วนร่วมในระดับกลุ่มและระดับสำนัก โดยผู้อำนวยการสำนักกรรมการ ๓ และบุคลากรแต่ละกลุ่มได้ร่วมกันคิดคำขวัญของตนเอง และกลุ่มงานเพื่อให้คำมั่นที่จะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต โดยจัดทำเอกสาร ในรูปแบบอินโฟกราฟิกเพื่อรณรงค์ส่งเสริม เฝ้าระวังการทุจริต Watch and Voice ในภาพรวมของสำนักทำให้บุคลากรมีความกระตือรือร้น และเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรม สอดแทรกพฤติกรรมคุณธรรมในการทำงานประจำวัน เช่น การประชุม การสื่อสารภายใน

๔) การยกย่องส่งเสริมบุคลากรและกลุ่มงานที่มีพฤติกรรมที่ดี การยกย่องส่งเสริมบุคลากรและกลุ่มงานที่มีพฤติกรรมที่ดี การมอบรางวัลเพื่อเป็นการยกย่องเชิดชู เพื่อเป็นแบบอย่างของผู้อื่น เป็นการส่งเสริมให้บุคลากรสำนักกรรมการ ๓ มีจิตสำนึกในการส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรปฏิบัติงานตามมาตรฐานคุณธรรมและจริยธรรมสร้างสังคมแห่งความดีอย่างเป็นรูปธรรม

๕) การสร้างเอกลักษณ์ การสร้างเอกลักษณ์ให้เกิดความสามัคคีปรองดองในสำนักกรรมการ ๓ โดยจัดทำเสื้อสำนักกรรมการ ๓ เพื่อใช้สวมใส่ในการเข้าร่วมกิจกรรมของสำนักกรรมการ ๓ เพื่อจูงใจให้ข้าราชการในสำนักกรรมการ ๓ เข้าร่วมกิจกรรม

๖) การสื่อสารและรณรงค์อย่างต่อเนื่อง การรณรงค์ เผยแพร่การจัดกิจกรรมในรูปแบบใหม่ ทั้งสื่อสิ่งพิมพ์ อินโฟกราฟิกมีสีสันสวยงามหลากหลายรูปแบบ ภาพเคลื่อนไหว เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผ่านทางสื่อต่าง ๆ Line กลุ่มสำนักกรรมการ ๓ Facebook Fan page หรือ You tube สำนักกรรมการ ๓ เพื่อเชิญชวนและกระตุ้นเตือนให้บุคลากรในสำนักกรรมการ ๓ มีส่วนร่วม

ในการจัดกิจกรรม ใช้สื่อหลากหลาย เช่น โปสเตอร์ วิดีโอ Line Official Board เพื่อสื่อสารแนวทางคุณธรรม ใช้ภาษาที่เข้าถึงง่าย กระตุ้นให้เกิดการรับรู้และจดจำได้จริงในชีวิตประจำวัน

๗) การจัดประชุม การจัดประชุมเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจระหว่างผู้อำนวยการสำนักผู้บังคับบัญชากลุ่มงาน รักษาการผู้บังคับบัญชากลุ่มงาน และเปิดโอกาสให้บุคลากรเข้าร่วมรับฟังเพื่อรับทราบทิศทางและวางแผนการดำเนินการขับเคลื่อนการส่งเสริม สนับสนุน การดำเนินการด้านคุณธรรม จริยธรรม ความโปร่งใส และป้องกันการทุจริต

๘) การติดตามผลและประเมินการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม การจัดเก็บข้อมูลพฤติกรรมของบุคลากรที่เปลี่ยนแปลง เช่น จากแบบประเมินหรือแบบสำรวจพฤติกรรมต่าง ๆ นำมาวิเคราะห์ผลและปรับปรุงกระบวนการให้เหมาะสมกับบริบทของหน่วยงาน พร้อมทั้งเผยแพร่ผลลัพธ์ที่ชัดเจนเพื่อสร้างแรงจูงใจต่อเนื่อง

ปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรม

สำนักกรรมการ ๓ ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของบุคลากรในทุกระดับโดยให้แต่ละกลุ่มงานในสังกัดกรรมการ ๓ ดำเนินการทบทวนแผนส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และความโปร่งใสของสำนักกรรมการ ๓ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ เพื่อพิจารณาเสนอเพิ่มเติมหรือลดจำนวนโครงการ/กิจกรรม ให้สอดคล้องกับบทบาทภารกิจของสำนัก แล้วนำมาปรับปรุงและพัฒนาแผนส่งเสริมคุณธรรมประจำปีสำนักให้มีผลสำเร็จมากยิ่งขึ้น โดยจัดส่งให้คณะทำงาน Strong สำนักกรรมการ ๓ เพื่อรวบรวมข้อมูล และเสนอต่อที่ประชุมสำนักกรรมการ ๓ ต่อไป พบว่าปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมของสำนักกรรมการ ๓ มีดังนี้

๑. การรับรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมคุณธรรมอาจยังไม่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน เนื่องจากบุคลากรแต่ละคนอาจมีพื้นฐานความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมคุณธรรมที่แตกต่างกันโดยบางรายอาจมองว่าเป็นเรื่องเฉพาะบุคคล มิใช่หน้าที่ในเชิงระบบขององค์กร ส่งผลให้การขับเคลื่อนขาดความเป็นเอกภาพและไม่เกิดผลเชิงพฤติกรรมที่ชัดเจนเท่าที่ควร

๒. ค่านิยมและวัฒนธรรมบางประการภายในองค์กรยังต้องใช้ระยะเวลาในการปรับเปลี่ยน แนวปฏิบัติหรือความเคยชินเดิมบางประการที่เคยยึดถือกันมา อาจยังไม่สอดคล้องกับหลักคุณธรรมที่พึงประสงค์ จำเป็นต้องใช้เวลาในการสร้างความเข้าใจใหม่ และปลูกฝังค่านิยมที่เหมาะสมควบคู่กับการดำเนินงานตามปกติ

๓. การสื่อสารภายในองค์กรอาจยังไม่ครอบคลุมเพียงพอ การถ่ายทอดนโยบายหรือเจตนารมณ์ของผู้บริหารเกี่ยวกับการส่งเสริมคุณธรรมอาจยังไม่สามารถสื่อสารไปถึงบุคลากรทุกระดับได้อย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้บางส่วนยังไม่ตระหนักหรือขาดความเข้าใจในทิศทางที่องค์กรต้องการ

๔. การดำเนินกิจกรรมคุณธรรมยังขาดความต่อเนื่องในบางช่วงเวลาและมีข้อจำกัดด้านทรัพยากรและภารกิจประจำกิจกรรมที่ส่งเสริมคุณธรรมอาจถูกจัดขึ้นเฉพาะช่วงใดช่วงหนึ่งหรือในลักษณะครั้งคราว ขาดความต่อเนื่องและความเชื่อมโยงกับงานประจำส่งผลให้ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นไม่ยั่งยืนและยากต่อการสร้างพฤติกรรมคุณธรรมอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ การดำเนินกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมอาจประสบปัญหาเรื่องงบประมาณ เวลา หรือจำนวนบุคลากร โดยเฉพาะเมื่อบุคลากรต้องรับผิดชอบ

ภารกิจหลักจำนวนมาก ทำให้ไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมหรือส่งเสริมคุณธรรมได้อย่างเต็มที่ และสม่ำเสมอ

การแก้ไขปัญหของสำนัก แนวทางการแก้ไขของสำนักกรรมการธิการ ๓ มีดังนี้

๑. จัดกิจกรรมอบรมและส่งเสริมความรู้ความเข้าใจด้านคุณธรรมอย่างต่อเนื่องเพื่อสร้างวัฒนธรรมองค์กรคุณธรรมอย่างยั่งยืน กระบวนการหนึ่งที่จะสามารถรักษา/สร้างพฤติกรรม/หรือเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเพื่อสร้างจิตสำนึกการทำความดี และนำไปสู่วัฒนธรรมองค์กรแห่งคุณธรรมได้ คือ การทำกิจกรรมร่วมกันของบุคลากรทั้งระดับสำนักงานเลขาธิการและระดับสำนัก เพื่อให้เกิดการถ่ายทอด/แลกเปลี่ยน เรียนรู้ ร่วมกัน รวมถึงการสร้างเครือข่ายร่วมระหว่างสำนักต่าง ๆ และกลุ่มงานต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี เช่น จัดกิจกรรมในต่างจังหวัดที่มีการพักแรมค้างคืน เพื่อให้บุคลากรได้ทำกิจกรรมร่วมกันสร้างเครือข่าย สร้างความรู้จักบุคลากรเก่า - ใหม่ มีการถ่ายทอดองค์ความรู้ วัฒนธรรมองค์กร แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ร่วมกัน ดังนั้น สำนักกรรมการธิการ ๓ ได้จัดให้มีการอบรมและกิจกรรมส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับหลักคุณธรรมและจริยธรรมที่สอดคล้องกับภารกิจขององค์กรเพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกันในหมู่บุคลากร และสนับสนุนให้เกิดพฤติกรรมที่เหมาะสมในการปฏิบัติงาน และจัดกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอ เช่น กิจกรรมจิตอาสา เวทีแบ่งปันประสบการณ์ หรือกิจกรรมรณรงค์ต่อต้านการทุจริต เพื่อหล่อหลอม ค่านิยมที่ดีงามและปลูกฝังให้เกิดเป็นวัฒนธรรมองค์กรในระยะยาว

๒. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกระดับ สำนักได้เปิดโอกาสให้บุคลากรเข้าร่วมเสนอแนวคิดหรือร่วมจัดกิจกรรมในโครงการองค์กรคุณธรรม เพื่อให้เกิดความรู้สึกรับเป็นเจ้าของ และสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติตามค่านิยมร่วมขององค์กร

๓. สร้างแบบอย่างที่ดีจากผู้บริหารและผู้บังคับบัญชากลุ่มงาน ผู้บริหารและผู้บังคับบัญชา กลุ่มงานได้แสดงบทบาทผู้นำในการส่งเสริมคุณธรรม ผ่านการปฏิบัติงานที่โปร่งใส มีคุณธรรม และการสื่อสารกับบุคลากรอย่างเปิดเผย เพื่อเป็นต้นแบบในการปฏิบัติตามสำหรับบุคลากรในทุกระดับ

๔. พัฒนาระบบติดตามและประเมินผลพฤติกรรมคุณธรรม มีการกำหนดตัวชี้วัดพฤติกรรมตามหลักคุณธรรมที่สอดคล้องกับบทบาทหน้าที่ของแต่ละฝ่าย พร้อมทั้งจัดทำแบบสอบถาม ประเมินตนเอง และรายงานผลการดำเนินการเป็นระยะ เพื่อนำข้อมูลไปพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

๕. จัดให้มีการยกย่องและเชิดชูบุคลากรต้นแบบด้านคุณธรรม ได้มีการคัดเลือกบุคลากรที่แสดงพฤติกรรมคุณธรรมอย่างชัดเจน เพื่อรับรางวัลหรือประกาศเกียรติคุณในเวทีภายในองค์กร อันเป็นการสร้างแรงจูงใจและส่งเสริมให้บุคลากรอื่นนำไปเป็นแบบอย่าง

๖. บูรณาการคุณธรรมเข้าสู่กระบวนการงานและการประเมินผลการปฏิบัติงาน สำนักฯ ได้ดำเนินการปรับกระบวนการงานในบางส่วนให้สอดคล้องกับค่านิยมด้านคุณธรรม และบรรจุเกณฑ์ด้านพฤติกรรมคุณธรรมไว้ในระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรเพื่อความเชื่อมโยงอย่างเป็นระบบ

๗. การประชาสัมพันธ์การขับเคลื่อนองค์การคุณธรรมควรมีการรณรงค์ส่งเสริมอย่างต่อเนื่อง การประชาสัมพันธ์เป็นการสร้างแรงบันดาลใจ การจัดทำองค์ความรู้ในรูปแบบที่ชัดเจน เข้าใจง่าย รูปแบบการประชาสัมพันธ์ที่ดึงดูด น่าสนใจ เพื่อเป็นการกระตุ้นจิตสำนึก

เป้าหมายที่จะดำเนินการต่อไปในเรื่องขององค์กรคุณธรรม

เป้าหมายที่จะดำเนินการต่อไปในเรื่องขององค์กรคุณธรรมต้นแบบของสำนักกรรมการ ๓ มีดังนี้

๑. รักษามาตรฐานและยกระดับการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมให้เป็นระบบและยั่งยืน สำนักกรรมการ ๓ สามารถรักษามาตรฐานองค์กรคุณธรรมต้นแบบที่ดำเนินการประสบความสำเร็จทั้งในกระบวนการพัฒนาและการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของคนที่สะท้อนการมีคุณธรรม คนมีความสุข องค์กรมีคุณภาพและคุณธรรมเชิงประจักษ์ มีองค์ความรู้สามารถถ่ายทอด และเป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับองค์กรต่าง ๆ ได้

๒. พัฒนาแนวปฏิบัติที่ดี (Best Practices) และจัดทำองค์ความรู้ด้านคุณธรรม มีแผนในการรวบรวมกรณีตัวอย่าง แนวปฏิบัติที่ดี รวมถึงองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างองค์กรคุณธรรม เพื่อนำไปใช้ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และถ่ายทอดสู่บุคลากรทั้งภายในและภายนอกหน่วยงาน

๓. ขยายผลการดำเนินกิจกรรมคุณธรรมสู่หน่วยงานภาคีหรือเครือข่ายการสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อแลกเปลี่ยนองค์ความรู้และขยายผลการดำเนินกิจกรรมด้านคุณธรรมอันจะช่วยส่งเสริมภาพลักษณ์ที่ดีขององค์กรและสร้างแรงขับเคลื่อนร่วมกันในระดับกว้าง

๔. เสริมสร้างภาวะผู้นำคุณธรรมในทุกระดับ พัฒนาผู้บริหารและผู้บังคับบัญชากลุ่มงานให้เป็น “ผู้นำคุณธรรม” ที่สามารถขับเคลื่อนทีมงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความโปร่งใส และเป็นแบบอย่างที่ดี โดยจะมีการอบรมเชิงลึกและเวทีพัฒนาทักษะอย่างต่อเนื่อง

๕. มุ่งสู่องค์กรคุณธรรมต้นแบบในระดับกรม/รัฐสภา เป้าหมายสูงสุดคือการพัฒนาองค์กรให้เป็นองค์กรคุณธรรมต้นแบบ พร้อมทั้งยกระดับคุณธรรมในมิติของ “คน ระบบ และวัฒนธรรม” ให้ครอบคลุมทุกด้าน ประเทศมีองค์กรคุณธรรมที่มีบทบาทและความสามารถในการสร้างคนดีให้กับสังคมมากขึ้นทำให้สามารถบรรลุเป้าหมาย ตามยุทธศาสตร์ชาติ บุคลากรเป็นคนดีคนเก่ง ยึดหลัก

คุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึกมีความสามารถสูง มุ่งมั่น และเป็นมืออาชีพ และภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบทุกภาคส่วนร่วมต่อต้านการทุจริต ภาครัฐมีการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาลและหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในทุกระดับ

๖. เสริมสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่เน้นคุณธรรมในชีวิตประจำวัน สำนักกรรมการ ๓ เป็นองค์กรที่มีบทบาทและสามารถสร้างคนดีเพื่อสังคม มุ่งเน้นให้บุคลากรทุกคนสามารถน้อมนำหลักคุณธรรมไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันทั้งในด้านการงานและความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมงาน เพื่อให้เกิดพฤติกรรมที่พึงประสงค์อย่างเป็นธรรมชาติ และสร้างองค์กรที่น่าอยู่ น่าไว้วางใจ ทั้งยังสามารถส่งเสริมให้คนในสำนักมีทัศนคติ วิธีคิด และการประพฤติปฏิบัติที่สะท้อนการมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่ดีเหมาะสมกับสภาพสังคมไทย เป็นองค์กรคุณธรรมที่ประสบผลสำเร็จ ทำให้อำนาจมีบรรยากาศหรือสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการส่งเสริมคุณธรรม บุคลากรมีพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น

นางสาวเพลินดา ตันรังสรรค์ ผู้แทนจากสำนักกฎหมาย ได้บรรยายให้ข้อมูลด้าน กลยุทธ์/เทคนิคการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมต้นแบบของสำนักกฎหมายในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ สำนักกฎหมายยังคงมีความมุ่งมั่นในการรักษามาตรฐานองค์กรคุณธรรมต้นแบบ โดยใช้แผนส่งเสริมสนับสนุน การดำเนินการด้านคุณธรรม จริยธรรม ความโปร่งใสและป้องกันการทุจริตของสำนักกฎหมาย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ เป็นเครื่องมือสำคัญในการกำหนดทิศทางและกลยุทธ์ในการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม รวมถึงสร้างวัฒนธรรมการทำงานที่โปร่งใส ตรวจสอบได้ โดยอาศัยกิจกรรมหลากหลายรูปแบบ และยังคงยึดมั่นในหลัก ๓ มิติ ได้แก่ หลักธรรมทางศาสนา หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และหลักวิถีวัฒนธรรมไทย และคุณธรรม ๕ ประการ ได้แก่ พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา และกตัญญู เพื่อสนับสนุนให้บุคลากรทุกระดับมีส่วนร่วมในการสร้างองค์กรคุณธรรมต้นแบบอย่างยั่งยืน โดยสำนักกฎหมายได้กำหนดกลยุทธ์/เทคนิคที่สำคัญในการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมต้นแบบ ดังนี้

๑. การสร้างวัฒนธรรมองค์กรผ่านผู้นำที่เป็นแบบอย่าง การขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมต้องเริ่มต้นจากผู้นำ เพราะผู้นำเป็น “ภาพสะท้อน” ขององค์กร นำโดยผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานบริหารทั่วไป ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานกฎหมาย ๒ และผู้บังคับบัญชากลุ่มงานพัฒนากฎหมาย ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ผู้ใต้บังคับบัญชา ปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมเจ้าหน้าที่ของรัฐสภาและค่านิยมร่วมของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ตลอดจนเป็นผู้นำในการเข้าร่วมกิจกรรมส่งเสริม สนับสนุน การดำเนินการด้านคุณธรรม จริยธรรม ความโปร่งใสและป้องกันการทุจริตของสำนักกฎหมายและสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา พร้อมทั้งเปิดโอกาสให้บุคลากรได้แสดงความคิดเห็นในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง

๒. การปลูกฝังพฤติกรรมที่ดีผ่านกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์และมีแรงจูงใจสำนักกฎหมายมุ่งเน้นการส่งเสริมพฤติกรรมด้านคุณธรรมและจริยธรรมผ่านกิจกรรมเชิงสร้างสรรค์ที่หลากหลายและมีประสิทธิภาพ มุ่งสร้างแรงจูงใจเพื่อกระตุ้นให้บุคลากรเล็งเห็นถึงความสำคัญของการดำเนินการด้านคุณธรรม จริยธรรม ความโปร่งใสและป้องกันการทุจริต โดยใช้ปณิธานคุณธรรมสำนักกฎหมาย ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ “พอเพียง มีวินัย สุจริต จิตอาสา น้อมนำหลักธรรมทางศาสนา รักษาความกตัญญู” ในการกำหนดทิศทางการดำเนินกิจกรรม ซึ่งมีทั้งรูปแบบการเรียนรู้ การมีส่วนร่วม และการสร้างแรงบันดาลใจ เช่น กิจกรรม “คนดีศรีสภา” กิจกรรม “Happy Mind Happy Work : สมานสร้างสุข” และ “กิจกรรมแยกขยะเพื่อโลกของเรา”

๓. การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของบุคลากรในทุกระดับความสำเร็จของการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมต้นแบบ หัวใจสำคัญ คือ การร่วมแรงร่วมใจกันจากบุคลากรทุกคนภายในสำนักกฎหมาย ทั้งผู้อำนวยการสำนัก ผู้บังคับบัญชากลุ่มงาน ตลอดจนบุคลากรทุกคนภายในสำนักกฎหมาย โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อร่วมกันขับเคลื่อนสังคมอุดมคุณธรรมให้เกิดขึ้นในสังคมไทย ผ่านการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ อย่างมีส่วนร่วมเพื่อสร้างเป้าหมายร่วมกัน เช่น การประกาศเจตนารมณ์ร่วมกันในการยกระดับการขับเคลื่อนมาตรฐานองค์กรต้นแบบด้านคุณธรรม ความโปร่งใส การป้องกันการทุจริต สำนักงานสุจริต และการรักษามาตรฐานคุณภาพและความสำเร็จขององค์กรอย่างยั่งยืน

และการประกาศนโยบายไม่รับของขวัญและของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่ (No Gift Policy) ตลอดจนส่งเสริมการมีส่วนร่วมของบุคลากรโดยใช้สื่อรณรงค์ที่น่าสนใจผ่านช่องทางสื่อสารต่าง ๆ เช่น ไลน์สำนักกฎหมาย และเฟซบุ๊กสำนักกฎหมาย เพื่อเชิญชวนให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง

ปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรม

ตามที่ สำนักกฎหมายได้มีการระดมความคิดเห็นของบุคลากรและร่วมกันจัดทำแผนส่งเสริม สนับสนุน การดำเนินการด้านคุณธรรม จริยธรรม ความโปร่งใสและป้องกันการทุจริตของสำนักกฎหมาย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ขึ้น และได้ดำเนินโครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ ตามที่กำหนดไว้ในแผนดังกล่าวไปแล้วระยะเวลาหนึ่งนั้น เพื่อให้การขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมภายในสำนักกฎหมาย เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องตามเป้าหมายที่ต้องการเพิ่มความเข้มแข็งและยกระดับ การเป็นองค์กรต้นแบบ เป็นศูนย์เรียนรู้ในการเผยแพร่องค์ความรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม ความโปร่งใส และการต่อต้านการทุจริต ดังนั้น จึงได้จัดให้มีการประชุมข้าราชการสำนักกฎหมาย ครั้งที่ ๒/๒๕๖๘ วันจันทร์ที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๖๘ เพื่อเปิดโอกาสให้บุคลากรทุกคนได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรค ในการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมภายในสำนักกฎหมาย โดยสามารถสรุปสภาพปัญหาในการขับเคลื่อน องค์กรคุณธรรมต้นแบบได้ ดังนี้

(๑) การปฏิบัติงานประจำที่อยู่ในความรับผิดชอบของคณะทำงานในช่วงเปิดสมัยประชุม สามัญประจำปีมีค่อนข้างมาก ทำให้มีข้อจำกัดในการเข้าร่วมบางกิจกรรม ตลอดจนมีข้อจำกัดเกี่ยวกับ ระยะเวลาในการจัดทำเอกสารสรุปผลการจัดกิจกรรมหรือองค์ความรู้ อาจก่อให้เกิดความผิดพลาดได้

(๒) แม้จำนวนกิจกรรมแผนบูรณาการส่งเสริม สนับสนุน การดำเนินการด้านคุณธรรม ความโปร่งใส และป้องกันการทุจริตของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ จะลดลงเมื่อเทียบกับปี พ.ศ. ๒๕๖๗ แต่มีรายละเอียดในบางกิจกรรมเพิ่มมากขึ้น ทำให้ต้องมีการบริหารจัดการเวลาและบุคลากรให้เข้าร่วมกิจกรรมได้ครบถ้วนตามวัตถุประสงค์ ภายใต้ข้อจำกัดด้านจำนวน บุคลากรและภารกิจงานประจำซึ่งอาจเกิดการทับซ้อนกันได้

(๓) การดำเนินบางโครงการ/กิจกรรม จำเป็นต้องรอหลักเกณฑ์ในระดับสำนักงานฯ ก่อน จึงจะดำเนินโครงการ/กิจกรรมในระดับสำนักได้ ทำให้มีระยะเวลาในการดำเนินการน้อยลง ประกอบกับบางโครงการ/กิจกรรมเป็นเรื่องใหม่ จึงต้องใช้เวลาในการเรียนรู้เพิ่มมากขึ้น เช่น การออกแบบสติ๊กเกอร์ Line การต่อต้านการทุจริต

(๔) หลักเกณฑ์ของกิจกรรมการยกย่องเชิดชูกลุ่มงานที่มีผลงานด้านคุณธรรม และความโปร่งใส และกิจกรรมการคัดเลือกบุคลากรผู้มีคุณธรรมและจริยธรรมดีเด่นตามประมวลจริยธรรม ของเจ้าหน้าที่ของรัฐสภาพมีรายละเอียดมากขึ้น ทำให้คณะทำงานผู้รับผิดชอบซึ่งทำหน้าที่ตรวจสอบคุณสมบัติ ของบุคลากรหรือกลุ่มงานที่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ต้องทำความเข้าใจหลักเกณฑ์มากยิ่งขึ้น

(๕) เนื่องจากมีการยกเลิกบางกิจกรรม เพราะสถานการณ์ภัยพิบัติแผ่นดินไหว ทำให้มีข้อจำกัดในการเก็บบรรยากาศการเข้าร่วมกิจกรรมเป็นคลิปวิดีโอ เพื่อนำมาจัดทำคลิปวิดีโอ กิจกรรมเสริมสร้างบรรยากาศเพื่อส่งเสริมคุณธรรมและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่ดีขึ้น

การแก้ไขปัญหของสำนักกฎหมาย

ตามที่ สำนักกฎหมายได้จัดให้มีการประชุมข้าราชการสำนักกฎหมาย ครั้งที่ ๒/๒๕๖๘ วันจันทร์ที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๖๘ เพื่อเปิดโอกาสให้บุคลากรทุกคนได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคในการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมภายในสำนักกฎหมายนั้น ที่ประชุมฯ ได้ร่วมกันเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหา ดังนี้

(๑) จัดกิจกรรมในช่วงปิดสมัยประชุมสามัญประจำปี และบูรณาการกิจกรรมต่าง ๆ ของสำนักให้ตอบโจทย์ได้ในหลายประเด็น เพื่อกระชับเวลาในการดำเนินการ รวมทั้งส่งเสริมให้บุคลากรมีส่วนร่วมมากยิ่งขึ้น

(๒) ศึกษาแนวทางการดำเนินโครงการ/กิจกรรม ตามหลักเกณฑ์เดิมไว้ล่วงหน้า ประกอบกับศึกษาเรียนรู้จากผลการดำเนินการในปีก่อนของสำนักที่ได้รับการคัดเลือกให้เป็นสำนักที่มีผลการดำเนินงานดีเด่นของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

(๓) ศึกษาและทำความเข้าใจหลักเกณฑ์ในแต่ละโครงการ/กิจกรรมอย่างละเอียดรอบคอบ เพื่อให้สามารถจัดทำหลักเกณฑ์ในระดับสำนักได้ดียิ่งขึ้น ตลอดจนประมวลผลการดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(๔) สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาควรพิจารณาจัดอบรมหรือสนับสนุนการพัฒนาทักษะด้านการออกแบบสื่ออิเล็กทรอนิกส์ให้แก่บุคลากรที่ได้รับมอบหมายงานที่เกี่ยวข้อง ก่อนจัดกิจกรรม อันจะช่วยลดความวิตกกังวลของบุคลากร และเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินกิจกรรมให้เป็นไปตามเป้าหมายที่สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภากำหนด

(๕) ประธานคณะทำงานย่อยแต่ละคณะเก็บบรรยากาศการเข้าร่วมกิจกรรมของบุคลากรในสำนักกฎหมายเป็นคลิปวิดีโอ หรือประธานคณะทำงานผู้รับผิดชอบเพื่อจัดเตรียมบุคลากรให้จัดเก็บบรรยากาศการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ เป็นคลิปวิดีโอ

เป้าหมายที่จะดำเนินการต่อไปในเรื่องขององค์กรคุณธรรมต้นแบบ

ปัจจุบันการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมต้นแบบของสำนักกฎหมายได้รับความร่วมมือร่วมใจเป็นอย่างดี จากบุคลากรสำนักกฎหมายทุกคน ทำให้การดำเนินโครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ ตามแผนส่งเสริม สนับสนุน การดำเนินการด้านคุณธรรม จริยธรรม ความโปร่งใสและป้องกันการทุจริตของสำนักกฎหมาย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ในทุกโครงการ/กิจกรรมอย่างใดก็ดี สำนักกฎหมายยังคงมีความมุ่งมั่นในการส่งเสริมให้บุคลากรของสำนักกฎหมายมีส่วนร่วมในการสร้างสังคมอุดมคุณธรรมอย่างยั่งยืน โดยมีเป้าหมายในการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมต้นแบบในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ เพื่อร่วมสร้างสภาพแวดล้อมภายในสำนักกฎหมายให้ส่งเสริมและสอดคล้องตามคุณธรรม ๕ ประการ พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา กตัญญู มากยิ่งขึ้น ดังนี้

(๑) สำนักกฎหมายเป็นองค์กรที่สามารถส่งเสริมให้บุคลากรยึดถือและประพฤติตนตามหลักคุณธรรม ๕ ประการ (พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา กตัญญู) น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันอย่างแท้จริง ยึดมั่นในหลักการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต ไม่รับของขวัญและของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่ (No Gift Policy) ปฏิบัติตนตามวินัย โดยเคร่งครัด แสดงออกถึงความเสียสละเพื่อประโยชน์ส่วนรวม ตลอดจนมีความกตัญญูต่อผู้มีพระคุณ

องค์กร แผ่นดิน และสิ่งแวดล้อม ส่งผลให้บุคลากรมีพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ดียิ่งขึ้น จนสามารถพัฒนาตนเป็นแบบอย่างที่ดีจนเป็นที่ประจักษ์แก่บุคคลในองค์กรและสังคม

(๒) สำนักกฎหมายมีการบูรณาการโครงการ/กิจกรรมที่ส่งเสริมและสนับสนุนการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรม โดยสามารถเชื่อมโยงการดำเนินแต่ละโครงการ/กิจกรรมให้ตอบโจทย์เป้าหมายได้ในหลากหลายด้านอย่างมีประสิทธิภาพ และเข้ากับแนวทางการปลูกฝังคุณธรรมในทุกมิติ เช่น การสร้างวัฒนธรรมการทำงานที่ดี การส่งเสริมการเข้าร่วมกิจกรรมจิตอาสาทุกรูปแบบทั้งภายในและภายนอกสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา และการสื่อสารภายในองค์กรอย่างสร้างสรรค์ ซึ่งส่งผลให้เกิดการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกระดับอย่างต่อเนื่อง

(๓) สำนักกฎหมายสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ที่สร้างแรงบันดาลใจในการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมให้แก่องค์กรภายนอกได้ และสามารถขยายผลเพื่อส่งเสริมสังคมอุดมคุณธรรม โดยเชื่อมโยงพฤติกรรมที่ดีในองค์กรให้เป็นแรงบันดาลใจแก่ครอบครัวและสังคมได้อย่างยั่งยืน

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ สำนักกฎหมายยังคงมีความมุ่งมั่นในการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมต้นแบบ โดยการดำเนินโครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ ตามแผนส่งเสริม สนับสนุน การดำเนินการด้านคุณธรรม จริยธรรม ความโปร่งใสและป้องกันการทุจริตของสำนักกฎหมาย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ จนบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ในทุกโครงการ/กิจกรรม และทุกมิติอย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งสอดคล้องกับแผนบูรณาการส่งเสริม สนับสนุน การดำเนินการด้านคุณธรรม จริยธรรม ความโปร่งใส และป้องกันการทุจริตของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ทั้งนี้ เพื่อสนับสนุนการดำเนินการตามภารกิจของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ยกระดับมาตรฐานในการเป็นองค์กรคุณธรรมต้นแบบ และรักษาระดับคะแนนประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินการของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) ตลอดจนขับเคลื่อนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index : CPI) ของสำนักกฎหมายและภายหลังจากเสร็จสิ้นแต่ละโครงการ/กิจกรรม ได้มีการจัดทำสรุปรายงานและองค์ความรู้เป็นเอกสารในรูปแบบไฟล์อิเล็กทรอนิกส์และสื่อประชาสัมพันธ์ในรูปแบบต่าง ๆ ครอบคลุมในทุกกิจกรรม เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ให้แก่บุคลากรของสำนักกฎหมาย และองค์กรภายนอกที่มีความสนใจ

โดยผลจากการดำเนินโครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ ปรากฏว่า ภายหลังจากที่บุคลากรของสำนักกฎหมายทุกคนร่วมมือร่วมใจกันขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมต้นแบบเสร็จเรียบร้อยแล้วนั้น บุคลากรของสำนักกฎหมายมีพฤติกรรมการปฏิบัติตามคุณธรรมเป้าหมายเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ดีขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม

ข้อเสนอแนะ

ภายหลังจากที่ได้มีการดำเนินโครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ ของปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ เพื่อเป็นการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมต้นแบบจนครบถ้วนแล้ว จึงมีข้อเสนอแนะเพื่อให้การขับเคลื่อนองค์กร

คุณธรรมต้นแบบของสำนักกฎหมาย บรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ ตลอดจนประสบความสำเร็จอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน ดังนี้

(๑) ควรมีการส่งเสริมให้บุคลากรของสำนักกฎหมายทุกคนต่อยอดการขับเคลื่อน องค์กรคุณธรรมต้นแบบ โดยนำแนวทางการปฏิบัติตามคุณธรรมทั้ง ๕ ประการ “พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา กตัญญู” ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน ทั้งนี้ เพื่อเป็นการร่วมสร้างสังคมอุดมคุณธรรมให้เกิดขึ้นในสังคมไทย และร่วมกันพลิกโฉมประเทศ สร้างสังคมไทยที่ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ อันเป็นเป้าหมายสำคัญของยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓

(๒) ควรมีการติดตาม จัดเก็บข้อมูลการดำเนินโครงการ/กิจกรรม และนำมาประเมินผล เชื่อมโยงอย่างบูรณาการ เพื่อให้การดำเนินโครงการ/กิจกรรมขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมต้นแบบของปีงบประมาณถัดไป เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ตลอดจนสามารถพัฒนาการสื่อสาร องค์กรให้มีการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมได้อย่างยั่งยืน

(๓) ควรมีการศึกษาแนวทางการดำเนินโครงการ/กิจกรรมของหน่วยงานภายนอก ที่ประสบความสำเร็จในการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมต้นแบบ เพื่อนำมาพัฒนารูปแบบการดำเนินโครงการ/กิจกรรมการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมของสำนักกฎหมาย ให้มีความสร้างสรรค์และก่อให้เกิดประโยชน์ต่อบุคลากรและองค์กรมากยิ่งขึ้น

นายชูชาติ หอมจันทิก ผู้แทนจากสำนักพัฒนาทรัพยากรบุคคล ได้บรรยายการดำเนินงานคือ สำนักพัฒนาทรัพยากรบุคคลได้กำหนดกลยุทธ์หรือวางแผนเทคนิคการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรม โดยอาศัยแนวคิด ดังนี้

๑. การระเบิดจากภายใน สำนักพัฒนาทรัพยากรบุคคลได้นำแนวคิดการระเบิดจากภายใน มาจากการน้อมนำหลักการทรงงานในพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราชบรมนาถบพิตร โดยการระเบิดจากภายในเกิดจากความสมัครใจและมุ่งมั่นของผู้บริหาร และบุคลากรของสำนักที่เข้าใจและอยากทำ ไม่ใช่การสั่งการให้ทำ

สำนักพัฒนาทรัพยากรบุคคลได้ใช้แนวคิดระเบิดจากภายใน ดำเนินกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ความโปร่งใส โดยผู้อำนวยการสำนักพัฒนาทรัพยากรบุคคลและบุคลากรของสำนัก

พัฒนาทรัพยากรบุคคลสมัครใจ ร่วมใจ และมีความมุ่งมั่นในการดำเนินกิจกรรม เพื่อส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ความโปร่งใส ทำให้เกิดเป็นพลังในการขับเคลื่อนคุณธรรมเป้าหมายของสำนักพัฒนาทรัพยากรบุคคลให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด และรักษามาตรฐานการเป็นองค์กรคุณธรรมต้นแบบได้อย่างยั่งยืน

๒. หลักการมีส่วนร่วม สำนักพัฒนาทรัพยากรบุคคลได้นำแนวคิดการมีส่วนร่วมมาจากการน้อมนำหลักการทรงงานในพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราชบรมนาถบพิตร โดย “การมีส่วนร่วม” หมายถึง การเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในทุกขั้นตอนการพัฒนาทั้งในการแก้ไขปัญหาและป้องกันปัญหา โดยเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในการคิดริเริ่ม

ร่วมกำหนดนโยบาย ร่วมวางแผน ตัดสินใจและปฏิบัติตามแผน ร่วมตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐทุกระดับ ร่วมติดตามประเมินผล และรับผิดชอบในเรื่องต่าง ๆ อันมีผลกระทบถึงประชาชน ชุมชนและเครือข่ายทุกระดับ

สำนักพัฒนาทรัพยากรบุคคลได้ใช้หลักการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ความโปร่งใส โดยให้บุคลากรของสำนักพัฒนาทรัพยากรบุคคลได้มีส่วนร่วมในการประกาศเจตนารมณ์ ทบทวนปัญหาที่อยากแก้ ความดีที่อยากทำ กำหนดแผนส่งเสริมคุณธรรม เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่สำนักพัฒนาทรัพยากรบุคคลดำเนินการจัดเพื่อส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ความโปร่งใส ทำให้เกิดเป็นพลังในการขับเคลื่อนคุณธรรมเป้าหมายของสำนักพัฒนาทรัพยากรบุคคล ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด และรักษามาตรฐานการเป็นองค์กรคุณธรรมต้นแบบได้อย่างยั่งยืน

๓. แนวคิดการสร้างแรงจูงใจ หรือการปลุกพลังบวก การสร้างแรงจูงใจเป็นกระบวนการที่บุคคลถูกกระตุ้นหรือจูงใจจากสิ่งเร้าให้บุคคลกระทำ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ส่วนการปลุกพลังบวก เป็นการส่งเสริมวิธีปฏิบัติที่ดีของบุคคลหรือองค์กร หรือคุณค่าที่บุคคลหรือองค์กรยึดถือปฏิบัติ เพื่อเป็นแบบอย่างในการส่งเสริมคุณธรรม และสร้างแรงบันดาลใจให้เกิดการปฏิบัติในวงกว้าง

สำนักพัฒนาทรัพยากรบุคคลได้ใช้แนวคิดการสร้างแรงจูงใจ หรือการปลุกพลังบวก ด้วยการรณรงค์ ส่งเสริมให้บุคลากรของสำนักพัฒนาทรัพยากรบุคคล ได้เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่ส่งเสริมให้ทำความดี กระตุ้นให้เห็นความสำคัญ ตระหนักถึงการทำความดี สร้างขวัญกำลังใจให้แก่บุคลากรผู้ประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี โดยมีการยกย่อง เชิดชูให้ข้าราชการผู้มีคุณธรรมจริยธรรมดีเด่น รวมทั้งกลุ่มงานที่มีผลงานด้านคุณธรรม ความโปร่งใส เรื่อง การทำนุบำรุงศาสนา อีกทั้ง มีการเชิญชวนให้บุคลากรเขียนเรื่องเล่าความดี แล้วนำมาเสนอให้กับบุคลากรสำนักพัฒนาทรัพยากรบุคคลให้รับรู้ รับทราบ

๔. แนวคิดการสร้างเป้าหมายร่วมกันหรือการสร้างพันธสัญญา การสร้างเป้าหมายร่วมกัน หรือการสร้างพันธสัญญา การสร้างเป้าหมายเป็นการกำหนดสิ่งที่เราต้องการจะเกิดขึ้น หรือสิ่งที่ต้องการจะดำเนินการ แล้วมีความมุ่งมั่นจะทำงานนั้นให้สำเร็จ ส่วนการสร้างพันธสัญญาเป็นการสร้างข้อตกลงหรือเจตนารมณ์ร่วมกันในการส่งเสริมให้เกิดคุณธรรม จริยธรรมในสังคม หรือเครือข่ายร่วมกัน

สำนักพัฒนาทรัพยากรบุคคลได้ใช้แนวคิดการสร้างเป้าหมายร่วมกันหรือการสร้างพันธสัญญาดังนี้

๑) ประกาศเจตนารมณ์ร่วมกันที่จะขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมต้นแบบ โดยยึดมั่นในหลักธรรมทางศาสนา หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง วิถีวัฒนธรรมไทย วัฒนธรรมองค์กร และคุณธรรม ๕ ประการ

๒) ประกาศเจตนารมณ์ร่วมกันในการยกระดับการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมต้นแบบ ด้านคุณธรรม ความโปร่งใส การป้องกันการทุจริต สำนักงานสุจริต ระบบการบริหารงานคุณภาพ และสิ่งแวดล้อมของสำนักพัฒนาทรัพยากรบุคคล

๓) ประกาศนโยบายให้คุณให้โทษสำหรับการปฏิบัติหรือฝ่าฝืนมาตรฐานทางจริยธรรม

๔) ประกาศนโยบายการบริหารทรัพยากรบุคคลตามหลักธรรมาภิบาล

๕) ประกาศนโยบาย “No Gift Policy ไม่รับ - ไม่ให้”

โดยขั้นตอนกระบวนการที่ทำให้การขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมต้นแบบของสำนักพัฒนาทรัพยากรบุคคลประสบความสำเร็จ การขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมต้นแบบของสำนักพัฒนาทรัพยากรบุคคลให้ประสบความสำเร็จได้นั้น เริ่มต้นจากการแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนองค์กร STRONG จิตพอเพียงด้านทุจริต ส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใสของสำนักพัฒนาทรัพยากรบุคคล ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ เพื่อดำเนินการเพิ่มพูนประสิทธิภาพและเสริมสร้างแรงจูงใจแก่ข้าราชการรัฐสภาให้เป็นข้าราชการที่มีคุณภาพ คุณธรรม จริยธรรม คุณภาพชีวิต มีขวัญกำลังใจในการปฏิบัติราชการให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อการดำเนินงานของทางราชการ โดยแบ่งคณะกรรมการออกเป็น ๔ ด้าน ประกอบด้วย คณะทำงานด้านแผนงานและติดตามประเมินผล คณะทำงานด้านการคัดเลือกข้าราชการผู้มีคุณธรรมและจริยธรรมดีเด่นของสำนักพัฒนาทรัพยากรบุคคล คณะทำงานสำนักที่มีผลงานด้านการส่งเสริมตามประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภาและความโปร่งใส คณะทำงานด้านจัดกิจกรรมรณรงค์ และส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ความโปร่งใส และต่อต้านการทุจริตภายในสำนักพัฒนาทรัพยากรบุคคล

เมื่อสำนักพัฒนาทรัพยากรบุคคลได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนองค์กร STRONG จิตพอเพียงด้านทุจริต ส่งเสริมคุณธรรมและความโปร่งใสของสำนักพัฒนาทรัพยากรบุคคล ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ แล้ว แต่ละคณะกรรมการได้ดำเนินการเพื่อขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมต้นแบบตามขั้นตอนและแผนงานที่ได้กำหนดไว้

ปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมต้นแบบ

๑) การกำหนดโครงการ/กิจกรรมตามแผนบูรณาการส่งเสริม สนับสนุน การดำเนินการด้านคุณธรรม จริยธรรม ความโปร่งใส และป้องกันการทุจริตของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ มีจำนวนกิจกรรมค่อนข้างมาก และมีความซ้ำซ้อน ทำให้ต้องใช้เวลาในการทำกิจกรรมจำนวนมาก

๒) ปัจจุบันบุคลากรสำนักพัฒนาทรัพยากรบุคคลมีภาระงานที่ต้องดำเนินการค่อนข้างมาก ทำให้การดำเนินการในบางกิจกรรมเพื่อขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมต้นแบบได้รับผลกระทบไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ตามแผน

๓) การดำเนินงานในบางโครงการ/กิจกรรม จำเป็นต้องใช้งบประมาณเพื่อดำเนินกิจกรรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของกิจกรรม

๔) การกำหนดระยะเวลาการจัดกิจกรรมกับระยะเวลาในการส่งรายงานเป็นวันเดียวกัน ทำให้การรายงานจะต้องรอคอยผลจากการจัดกิจกรรมมาใช้เป็นข้อมูลในการรายงาน

๕) การติดต่อประสานงานกับหน่วยงานภายนอกเพื่อจัดโครงการ/กิจกรรมในบางกิจกรรมไม่เป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด ทำให้ต้องมีการเลื่อนกำหนดการจัดกิจกรรมออกไป

การแก้ไขปัญหาของสำนักพัฒนาทรัพยากรบุคคล

๑) การกำหนดวันที่ในการจัดโครงการ/กิจกรรม จะเป็นการระดมความคิดเห็นจากทุกกลุ่มงาน รวมถึงการหลีกเลี่ยงวันที่มีการกิจการจัดโครงการฝึกอบรม ซึ่งจะทำให้มีบุคลากรของสำนักพัฒนาทรัพยากรบุคคลเข้าร่วมกิจกรรมได้จำนวนมากที่สุด และเข้าร่วมกิจกรรมได้อย่างเต็มที่

๒) การดำเนินกิจกรรมคำนึงถึงวัตถุประสงค์ของกิจกรรมเป็นหลัก เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่ช่วยขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมต้นแบบได้

๓) การดำเนินงานโครงการ/กิจกรรมหากต้องใช้งบประมาณ จะเป็นการเรียไ้จากบุคลากรในสำนักฯ ตามจิตศรัทธา รวมถึงผู้บริหารให้การสนับสนุนงบประมาณบางส่วนเพื่อให้กิจกรรมดำเนินลุล่วงไปได้ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

๔) กำหนดการจัดกิจกรรมล่วงหน้า เพื่อให้การจัดกิจกรรมเสร็จสิ้นก่อนกำหนด และสามารถรายงานได้ทันตามเวลาที่กำหนด

๕) การติดต่อประสานงานกับหน่วยงานภายนอก อาจมีการเปลี่ยนแปลงไปจากแผนที่กำหนดบ้าง ผู้รับผิดชอบต้องประสานผู้เข้าร่วมกิจกรรมสามารถเข้าร่วมได้ เพื่อประโยชน์สูงสุดในการดำเนินกิจกรรมโดยเฉพาะการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการขยายเครือข่ายองค์กรคุณธรรม

เป้าหมายที่จะดำเนินการต่อไปในเรื่องขององค์กรคุณธรรมต้นแบบ

การขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมต้นแบบของสำนักพัฒนาทรัพยากรบุคคลที่ผ่านมา บุคลากรสำนักพัฒนาทรัพยากรบุคคลส่วนใหญ่ให้การสนับสนุน มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ที่ส่งเสริมคุณธรรม โดยจากการสำรวจพฤติกรรมของบุคลากรสำนักพัฒนาทรัพยากรบุคคลที่มีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม พบว่า ในภาพรวมมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการปฏิบัติตามคุณธรรมเป้าหมายของสำนักพัฒนาทรัพยากรบุคคล ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ที่ดีขึ้น เมื่อเปรียบเทียบกับ พ.ศ. ๒๕๖๗ จึงมีเป้าหมายในปีต่อไป ดังนี้

๑) การจัดกิจกรรมต่าง ๆ สามารถลดความซ้ำซ้อนของกิจกรรมได้ จึงควรบูรณาการการดำเนินการจัดกิจกรรมขับเคลื่อนด้านคุณธรรม จริยธรรม และความโปร่งใส เพื่อให้เกิดความคุ้มค่าในการดำเนินการ

๒) สำนักพัฒนาทรัพยากรบุคคลจะต้องมีการสื่อสาร เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่าง ๆ ที่ช่วยส่งเสริมให้สำนักพัฒนาทรัพยากรบุคคลเป็นองค์กรคุณธรรมต้นแบบเพิ่มมากขึ้น โดยกำหนดเป็นแผนกลยุทธ์ วิธีการ เทคนิค กิจกรรมการสื่อสาร ประชาสัมพันธ์รณรงค์ปลูกฝังค่านิยมคุณธรรม ๕ ประการ รวมถึงประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา ด้วยสื่อที่สร้างสรรค์ทันสมัย ผลิตเนื้อหาสื่อที่มีความดึงดูดความสนใจของบุคลากรสำนักฯ ให้สามารถ เข้าใจเนื้อหาที่น่าสนใจ ให้เกิดการรับรู้ จดจำ และเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรม รวมถึงดำเนินการผลิต และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางการประชาสัมพันธ์ที่หลากหลายเพื่อการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ผลการดำเนินการขับเคลื่อนคุณธรรม จริยธรรมของสำนักพัฒนาทรัพยากรบุคคลต่อไป

๓) มีการศึกษาดูงานจากหน่วยงานอื่นที่ประสบความสำเร็จในการขับเคลื่อนคุณธรรม จริยธรรม ความโปร่งใส ซึ่งอาจเป็นหน่วยงานภายในสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา หรือหน่วยงานภายนอก เพื่อนำแนวคิดและประสบการณ์มาใช้ในการพัฒนาการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมของสำนักพัฒนาทรัพยากรบุคคล

สรุปและข้อเสนอแนะ

๑) สำนักพัฒนาทรัพยากรบุคคลควรจะต้องกำหนดการจัดกิจกรรมรณรงค์ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ภายในสำนักอย่างต่อเนื่อง และบูรณาการกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อเป็นการขับเคลื่อนด้านคุณธรรม จริยธรรม และความโปร่งใส ไปพร้อมกัน ควรต้องมีการทบทวนการดำเนินงานเพื่อการพัฒนาปรับปรุง กิจกรรมอย่างสม่ำเสมอ เพื่อลดความซ้ำซ้อนกับงานประจำหรือการจัดโครงการฝึกอบรมของสำนัก พัฒนาทรัพยากรบุคคล

๒) ควรส่งเสริมให้บุคลากรสำนักพัฒนาทรัพยากรบุคคลทุกคนได้มีส่วนร่วมกำหนดกรอบ และแนวทางปฏิบัติร่วมกันในการกำหนดกิจกรรม เพื่อให้เกิดความเข้าใจในวัตถุประสงค์ของกิจกรรม และจะช่วยให้การบรรลุผลสัมฤทธิ์สูงสุดของกิจกรรม

๓) การดำเนินการตามแผนปฏิบัติการส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินการด้านคุณธรรม จริยธรรม ความโปร่งใสของสำนักพัฒนาทรัพยากรบุคคล ควรมีการบูรณาการความร่วมมือการจัด กิจกรรมกับสำนักต่าง ๆ หรือหน่วยงานภายนอกให้มากขึ้น

๔) การกำหนดรูปแบบกิจกรรมการส่งเสริมด้านคุณธรรม จริยธรรม ความโปร่งใสของสำนัก พัฒนาทรัพยากรบุคคล สามารถใช้วิธีการพัฒนาที่หลากหลาย เหมาะสมกับบริบทของกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งการประสบความสำเร็จได้จะต้องอาศัยการสนับสนุนจากผู้อำนวยการสำนัก ผู้บังคับบัญชากลุ่มงาน ด้วยการให้ความจริงใจในการกำกับดูแล การสร้างขวัญ กำลังใจ และการเป็นแบบอย่างที่ดี รวมไปถึง การจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่องครอบคลุมทุกมิติ

๕) ควรเสนอแนะให้คณะกรรมการฯ ผู้รับผิดชอบกำหนดวันแล้วเสร็จในการจัดกิจกรรม ก่อนการรายงานอย่างน้อย ๑ สัปดาห์

๒.๑.๓ กิจกรรมเยี่ยมชมศูนย์เรียนรู้องค์กรต้นแบบสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ณ ชั้น ๑ อาคารวุฒิสภา โดยบุคลากรที่ได้รับการคัดเลือกเป็นผู้มีคุณธรรมและจริยธรรมดีเด่นของ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา จำนวน ๔๖ คน และหน่วยงานที่ได้รับการคัดเลือกเป็นสำนักที่มีผลงานส่งเสริม ด้านการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการรัฐสภา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ รวมจำนวน ๒๕๐ คน

๕.๒ วันศุกร์ที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๘ เวลา ๑๓.๐๐ - ๑๖.๐๐ นาฬิกา ณ ห้องประชุม ๔๐๘
ชั้น ๔ อาคารวุฒิสภา (สว.) และ ณ ศูนย์เรียนรู้องค์กรต้นแบบของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

๕.๒.๑ เปิดบ้านแหล่งเรียนรู้คุณธรรมภาครัฐ

โดยคณะผู้ตรวจเยี่ยมแหล่งเรียนรู้คุณธรรมภาครัฐ นำโดย พลอากาศเอก วีรวิท คงศักดิ์ ประธานอนุกรรมการขับเคลื่อนแผนปฏิบัติการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ พร้อมด้วยหน่วยงานผู้ตรวจเยี่ยม จำนวน ๓ หน่วยงาน ได้แก่ ๑. องค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี ๓. คณะแพทยศาสตร์ ศิริราช พยาบาล และ ๓. บริษัท โทรคมนาคมแห่งชาติ จำกัด (มหาชน) และหน่วยงานสังเกตการณ์ จำนวน ๕ หน่วยงาน ได้แก่ ๑. วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุรินทร์ ๒. บริษัท อสมท จำกัด (มหาชน) ๓. โรงพยาบาลนครธน ๔. ศูนย์คุณธรรม และ ๕. โรงเรียนกุหลาบวิทยาลัย

โดยนายรุ่งธรรม เปรมมางกูร รองเลขาธิการวุฒิสภา ในฐานะประธานคณะกรรมการส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินการด้านคุณธรรม จริยธรรม และความโปร่งใส ของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ให้การต้อนรับคณะผู้ตรวจเยี่ยมแหล่งเรียนรู้คุณธรรมภาครัฐ โดยมีกิจกรรมประกอบด้วย

๑. ชมวิดิทัศน์ การบรรยายและการแนะนำองค์กรแหล่งเรียนรู้ของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาในฐานะองค์กรสนับสนุนงานด้านนิติบัญญัติของวุฒิสภา มุ่งส่งเสริมการดำเนินงานที่มีคุณภาพทันสมัยและเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลนำไปสู่เป้าหมายของการเป็นองค์กรคุณธรรมต้นแบบที่ดำเนินงานด้วยคุณธรรม ความโปร่งใส และใส่ใจในทุกมิติในการสร้างองค์กรคุณธรรมต้นแบบ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาได้ดำเนินการตามแผนปฏิบัติการด้านการส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ระยะที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) โดยได้กำหนดแผนบูรณาการส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินการด้านคุณธรรมจริยธรรมความโปร่งใสและการป้องกันการทุจริตของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาขึ้น เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างองค์กร คุณธรรมต้นแบบให้ประสบผลสำเร็จ ซึ่งมีแนวทางที่ยึดถือปฏิบัติ ประกอบด้วย ๕ มิ ๑) มีใจ ต้องระเบิดมาจากข้างใน ปฏิบัติเป็นนิสัย ๒) มีส่วนร่วม ร่วมคิด ร่วมมือ ร่วมทำ สร้างบรรยากาศ ส่งเสริมคุณธรรม ๓) มีเป้าหมาย สร้างคนดี เพื่อร่วมสร้างสังคมอุดมคุณธรรม ๔) มีแรงบันดาลใจ คุณธรรม จริยธรรม คือจุดเริ่มต้นของความสำเร็จ และสิ่งสำคัญที่สุดก็คือ ๕) มีผู้นำที่ดี ตั้งแต่ท่านประธานวุฒิสภา ท่านรองประธานวุฒิสภา จนมาถึงผู้บริหารของสำนักงานแล้วมาถึงทุกๆ คนในองค์กร ซึ่งส่งผลให้องค์กรมีคนดี คนเก่ง และคนคุณภาพ

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา มุ่งมั่นขับเคลื่อนองค์กรด้วยหลักคุณธรรม ความโปร่งใส และธรรมาภิบาล โดยตั้งเป้าหมายเป็นองค์กรต้นแบบที่ยึดหลัก “พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา และกตัญญู” เพื่อพัฒนาบุคลากรให้มีจริยธรรม และปลูกฝังค่านิยมด้านความซื่อสัตย์สุจริต และส่งเสริมพฤติกรรมที่ดีงามทั้งในระดับบุคคลและองค์กร ความมุ่งมั่นของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ปรากฏอย่างชัดเจนในแนวปฏิบัติ “CLEAN Senate” ซึ่งเน้นการสร้างบรรยากาศแห่งความสุจริต การปลูกฝังจิตสำนึกในการต่อต้านการทุจริต เสริมสร้างจริยธรรมและวินัย ตลอดจนการยกระดับความรู้ความเข้าใจในพฤติกรรมเชิงจริยธรรมทุกระดับ ผ่านนโยบาย No Gift Policy และกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรมที่หลากหลายรูปแบบ นอกจากนี้ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ยังยึดหลักการพัฒนาคุณภาพและความสำเร็จอย่างยั่งยืน โดยสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) โดยใช้หลักธรรมาภิบาลเป็นกลไกสนับสนุนการปฏิบัติงาน เช่น การบริหารจัดการที่โปร่งใส การมีส่วนร่วมของบุคลากร และการเปิดเผยข้อมูล เป็นต้น

นอกจากนี้ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา มีการดำเนินงานภายใต้ประมวลจริยธรรมเจ้าหน้าที่ของรัฐสภา ซึ่งบุคลากรทุกคนของรัฐสภาจะต้องยึดถือปฏิบัติ ทั้งนี้ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาได้มีแนวทางการในการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมต้นแบบ ดังนี้

๑) ระเบิดจากข้างใน ด้วยเจตนารมณ์ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อสำนักงาน ต่อประเทศชาติ และประชาชน สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา จึงมุ่งมั่นรักษามาตรฐานการเป็นองค์กรคุณธรรมต้นแบบ ด้วยกระบวนการส่งเสริมและพัฒนาคุณธรรมภายในสำนักงานอันหลากหลายรูปแบบและวิธีการ อาทิ การร่วมกันสร้างวัฒนธรรมองค์กร การสร้างปณิธานคุณธรรม โดยใช้การระเบิดจากข้างใน ทุกคนร่วมคิด ร่วมทำ จะเน้นการมีส่วนร่วมในทุก ๆ กิจกรรม เพื่อไปสู่เป้าหมายเดียวกัน และมีการประกาศเจตนารมณ์ร่วมกันมุ่งมั่นไปสู่การเป็นองค์กรต้นแบบอย่างยั่งยืน

๒) สร้างพลังสามัคคี ทุกคนร่วมใจกันกำหนดพฤติกรรมที่พึงประสงค์ และไม่พึงประสงค์ หรือ Do Don't คือ “ปัญหาที่อยากแก้ ความดีที่อยากทำ” จนกลายเป็นวัฒนธรรมองค์กร เป็นปกติวิสัยที่ใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันในสำนักงาน เป็นวิถีปฏิบัติร่วมกันจนเป็นธรรมชาติของคนในสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

๓) ร่วมพันธสัญญาใสสะอาด สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาได้ลงนามในบันทึกข้อตกลงความร่วมมือในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตระหว่างสำนักงาน ป.ป.ช. กับสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาและสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร พร้อมทั้งให้พันธะสัญญาร่วมกัน สร้างพลังมุ่งมั่น โปร่งใส ทุจริตเป็นศูนย์

๔) สร้างวินัยให้แข็งแกร่ง เราไม่เพียงให้ความรู้เกี่ยวกับระเบียบวินัย แต่เรายังมีคลินิกวินัย เพื่อให้คลายข้อสงสัยในทางปฏิบัติ ซึ่งเป็นการป้องกันความเสี่ยงอย่างดี

๕) นำมิติพอเพียงมาเลี้ยงใจ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาได้นำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มาประยุกต์ใช้ ไม่ว่าจะเป็นการส่งเสริมการออม มีกิจกรรมการออมร่วมกัน เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ เช่น การช่วยเหลือเพื่อนในสำนักงาน หรือการช่วยเหลือสังคม มีการให้ความรู้ในการออมอย่างหลากหลายทั้งในตลาดหลักทรัพย์และ กบข. และสนับสนุนการพึ่งตนเอง โดยการนำสมุนไพรร

ธรรมชาติมาผลิตเป็นผลิตภัณฑ์ปลอดสารพิษต่าง ๆ เช่น น้ำยาล้างจาน น้ำยาอเนกประสงค์ น้ำยาเจล แอลกอฮอล์ และน้ำมาแบ่งปัน นอกจากนี้ยังสร้างบรรยากาศความเอื้ออาทรด้วยการนำผลผลิตทางการเกษตรจากบ้านมาแบ่งปันให้กับเพื่อน ๆ ในสำนักงาน สร้างสังคมแห่งความเอื้ออาทร

๖) สร้างสติ เสริมปัญญาด้วยหลักศาสนา ทุกวันสำคัญทางศาสนา ผู้บริหารและบุคลากรของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาจะร่วมกันใส่บาตร ปล่อยปลา และทุกวันพฤหัสบดีจะร่วมกันสวดมนต์นั่งสมาธิ เพื่อฝึกสติ มีสมาธิในการปฏิบัติงานและการรู้จักปล่อยวาง อันนำไปสู่บรรยากาศสันติสุข

๗) สร้างวัฒนธรรมแห่งความดีร่วมกัน สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ส่งเสริม เชิดชูยกย่องคนทำดีหลากหลายรูปแบบ ทั้งข้าราชการผู้มีคุณธรรมจริยธรรมดีเด่น และบุคลากรที่กระทำความดีเชิงประจักษ์โดยไม่หวังผลตอบแทน Search for diamonds รวมทั้ง ผู้บริหารและบุคลากรร่วมกันอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยโดยร่วมกันรณรงค์สวมผ้าไทยใส่บาตร และสวมผ้าไทยทุกวันศุกร์ เชิดชูวัฒนธรรมแห่งความดี โดยประกวดนางนพมาศในแนวคิดทูตแห่งความดี นางนพมาศของสำนักของแต่ละสำนักจึงไม่เพียงมีความงามทางกาย แต่ต้องมีความงามทางใจ มีแนวคิดในการช่วยสนับสนุนรณรงค์ให้บุคลากรในสำนักงานทำความดีร่วมกัน และที่สำคัญคือกระทรวงที่นำมาประกวด เน้นธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และต้องแฝงความหมายแห่งคุณธรรม สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาได้บูรณาการสิ่งทันสมัยและประเพณีไทยเข้าด้วยกันทำให้ทุกคน ทุก Generation สามารถเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ได้

๘) วิถีกตัญญู อยู่คู่ใจ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา มีแนวทางในการส่งเสริมและปลูกฝังคุณธรรม “ความกตัญญูกตเวที” ให้ฝังรากลึกอยู่ในวัฒนธรรมองค์กร โดยมุ่งเน้นการยึดถือคุณค่าของความกตัญญูทั้งในระดับบุคคล กลุ่มงาน และทั้งองค์กร อันจะนำไปสู่ความรัก ความสามัคคี ความเคารพ และความภาคภูมิใจในองค์กร ส่งผลต่อการทำงานอย่างมีคุณภาพ มีจิตสาธารณะ และรักษาไว้ซึ่งความดีงามให้ยั่งยืน เช่น การจัดกิจกรรมวันสงกรานต์ รดน้ำดำหัวผู้ใหญ่ วันเกษียณอายุราชการ เป็นต้น

๙) นำความดีมาสร้างความสุข ความสุขเกิด ศีลธรรมจะนำพา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ได้ส่งเสริมให้บุคลากรทำความดีอย่างมีความสุข สนับสนุนให้ร่วมกันเป็นชมรมตามความชอบและตามถนัด เพื่อทำสิ่งที่เป็ความสุขร่วมกัน เช่น ชมรม DIY รวมคนชมชอบดอกไม้และงานประดิษฐ์ ชมรมเกษตร เกษม เกษียณ รวมคนชอบเกษตรพอเพียง ชมรมกำลังใจสำหรับคนท้อใจ เพื่อได้ร่วมปลูกปลูกใจกัน และยังมีชมรมกีฬา ดนตรีต่าง ๆ อีกมากมาย

๑๐) สร้างบรรยากาศแห่งความปลอดภัยและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาเน้นการเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และความปลอดภัยของคนทำงานทุกระดับ โดยทุกสำนักดำเนินการภายใต้โครงการสำนักงานสีเขียว (Green Office) ซึ่งประกอบด้วยหลักคุณธรรมด้านความพอเพียงและวินัย เป็นหลักในการผลักดัน มีพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น โดยทำเป็นพฤติกรรมโดยอัตโนมัติ รวมทั้งเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และดำเนินการเป็นสำนักงานสีเขียว (Green Office) ซึ่งสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ตระหนักและให้ความสำคัญพัฒนาสภาพแวดล้อมการปฏิบัติงาน การจัดการสิ่งแวดล้อม ส่งเสริมให้มีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม มีการป้องกันมลพิษ การใช้ทรัพยากร และพลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ การใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม โดยในปี ๒๕๖๗ สำนักงานเลขาธิการ

วุฒิสภา ได้รับการรับรองสำนักงานสีเขียว (Green Office) จากกรมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม ในระดับดีเยี่ยม (G ทอง) จำนวน ๑๘ สำนัก

๑๑) บรรยากาศแห่งการเรียนรู้และเป็นแหล่งความรู้ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ได้จัดทำองค์ความรู้ต่าง ๆ และได้ขยายเครือข่ายโดยการนำความรู้ไปแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเครือข่ายต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอก นอกจากนี้ยังหน่วยงานต่าง ๆ เข้าศึกษาดูงาน อาทิ มหาวิทยาลัยมหิดล ราชวิทยาลัยจุฬาภรณ์ การประปานครหลวง มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา บริษัท โทรคมนาคมแห่งชาติ จำกัด (มหาชน) หรือ NT เป็นต้น รวมทั้ง มีเว็บไซต์แหล่งเรียนรู้ออนไลน์ www.Moral.senate.go.th ศูนย์การเรียนรู้คุณธรรมและความโปร่งใส (Senate Learning Center)

- จุดเด่นของแหล่งเรียนรู้ / ความประทับใจที่มักมีคนพูดถึง (ตัวอย่าง ผู้มาที่มาเยี่ยมชมส่วนใหญ่จะบอกว่าเรามีพื้นที่ที่ชวนให้รู้สึกอยากทำดี เช่น มีบอร์ดเรื่องเล่าคุณธรรมที่สวยงามซึ่งตั้งอยู่หน้าห้องประชุม)

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา เป็นองค์กรที่ประสบความสำเร็จในกระบวนการพัฒนาสู่การเปลี่ยนแปลง พฤติกรรมของคน สะท้อนการมีคุณธรรมเชิงประจักษ์ มีความสุข มีคุณภาพ มีองค์ความรู้เพื่อเป็นการขับเคลื่อน และรักษามาตรฐานการเป็นองค์กรต้นแบบอย่างต่อเนื่อง โดยมีคุณธรรมเป้าหมายของสำนักงานที่สอดคล้องกับ เป้าหมายของสังคมไทย ได้แก่ พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา และกตัญญู ผ่านกระบวนการสร้างสรรค์และพัฒนาให้เกิดความรู้รักสามัคคี เท้าทันการเปลี่ยนแปลงด้วยเทคโนโลยี นวัตกรรม จากการจัดตั้งศูนย์เรียนรู้องค์กรต้นแบบสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ภายในและภายนอกองค์กร โดยเฉพาะการเปิดโอกาสให้กับภาคประชาสังคม องค์กรสถาบัน หน่วยงานต่าง ๆ ได้เข้ามาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในหลากหลายมิติ เช่น มิติด้านองค์กรคุณธรรมต้นแบบ มิติด้านการพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ มิติด้านความโปร่งใส มิติด้านสิ่งแวดล้อม

ดังนั้น ศูนย์เรียนรู้องค์กรต้นแบบของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา จึงเป็นแหล่งเรียนรู้ที่มีชีวิตเป็นพื้นที่สร้างสรรค์แบ่งปันประสบการณ์จากความสำเร็จของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาที่ได้รับรางวัลเกียรติยศ จากหลากหลายสถาบัน เช่น องค์กรคุณธรรมต้นแบบ องค์กรต้นแบบ STRONG จิตพอเพียงด้านทุจริต องค์กรต้นแบบด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมส่งเสริมการขับเคลื่อนให้เป็นสำนักงานสีเขียว Go Green ในระดับดีเยี่ยม หรือ (G ทอง) เป็นมาตรฐาน Green Office การได้รับการรับรองมาตรฐาน คุณภาพ ISO 9001 2015 เป็นมาตรฐานที่ยอมรับในระดับสากลที่ใช้บริหารกระบวนการให้บริการที่มีคุณภาพตรงตามความต้องการของลูกค้าและการรับรองมาตรฐานระบบการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ BCMS หรือ ISO 22301 จากการสนับสนุนภารกิจของวุฒิสภา และสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา น้อมนำพระบรมราโชวาท และหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และขับเคลื่อนคุณธรรมความโปร่งใส จนเป็นองค์กรที่เป็น Best Practice การันตี โดยรางวัลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ หรือ ITA พ.ศ. ๒๕๖๖ ได้คะแนนร้อยละ ๙๗.๔๓ เป็นอันดับที่ ๑ ของหน่วยงานในสังกัดรัฐสภา และในปี พ.ศ. ๒๕๖๗ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาได้ ๙๔.๖๖ คะแนน ผ่านการประเมินระดับผ่านดี รวมทั้งได้รับรางวัลองค์กรคุณธรรมต้นแบบโดดเด่น ซึ่งสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา มุ่งมั่นพัฒนาการปฏิบัติตามวัฒนธรรมองค์กร ได้แก่ สามัคคีมีวินัย สุจริต

โปรงใส รอบรู้งานสภา มีจิตอาสา มุ่งงานสภาสัมฤทธิ์ โดยผู้บริหารและบุคลากรของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ร่วมใจกันขับเคลื่อนองค์กรสู่การเป็นองค์กรต้นแบบอย่างยั่งยืน

ทั้งนี้ หน่วยงานที่เข้ามาเยี่ยมชมด้านองค์กรคุณธรรมต้นแบบของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ได้แสดงความคิดเห็นและความประทับใจ ผ่าน Lesson Learned ตัวอย่างเช่น

- คณะศึกษาดูงานจากบริษัท ไทโรคมานาคมนแห่งชาติ จำกัด (มหาชน) หรือ NT ได้ข้อคิดจากการศึกษาดูงานว่า การระเบิดจากข้างใน คือการเริ่มต้นทำจากสิ่งเล็ก ๆ ทำจนเคยชิน จนเกิดเป็นนิสัย จนกลายเป็นวัฒนธรรมขององค์กร ซึ่งหากบุคลากรมีการระเบิดพฤติกรรมที่พึงประสงค์ออกมา การที่จะขับเคลื่อนในเรื่องต่าง ๆ ก็จะง่ายขึ้น เพราะทุกคนมีใจ มีส่วนร่วม มีเป้าหมาย มีแรงบันดาลใจ และมีผู้นำที่ดี

- คณะศึกษาดูงานจากการประปานครหลวง ได้ข้อคิดจากการศึกษาดูงานว่า ๑) ความตั้งใจและความใส่ใจของผู้บริหารสูงสุด ที่สามารถถ่ายทอด ส่งถึงผู้ปฏิบัติงานได้อย่างทั่วทั้งองค์กร เริ่มตั้งแต่การต้อนรับ จนกระทั่งดูงานแล้วเสร็จ จะพบว่าทุกขั้นตอนมีส่วนร่วมของทุกคนในหน่วยงาน มีการรอตักทายตลอดเส้นทางการดูงาน การต้อนรับที่มีการวางแผนเตรียมงานมาเป็นอย่างดี สร้างความประทับใจมาก ๒) ความคิดสร้างสรรค์ นำมาปรับใช้ในการทำงานให้รู้สึกพิเศษและสะท้อนถึงวิถีคิดของผู้บริหารหน่วยงาน ๓) ปรับเปลี่ยนจุดอ่อนให้เป็นจุดแข็งหรือจุดขายให้หน่วยงานได้ เช่น สำนักการพิมพ์ ที่อยู่ชั้น B1 มีการปรับภูมิทัศน์ ตกแต่งด้วยศิลปะ ให้เกิดความสนใจไปในทางสร้างสรรค์ได้ ๔) บุคลากรทุกคนในหน่วยงานมีวัฒนธรรมเป็นหนึ่งเดียวร่วมมือร่วมใจสวมใส่ผ้าไทย ให้เกิดวัฒนธรรมเดียวกันในหน่วยงาน ๕) บุคลากรมีความสุขในการทำงาน นำหลักธรรมาภิบาล แนวความคิดการมีส่วนร่วม การยึดถือเป็นวิถีปฏิบัติ การปรับใช้ในการทำงานได้

- คณะศึกษาดูงานจากโรงเรียนบ้านโปะหมอ (พรหมเทพราษฎร์บำรุง) จังหวัดสงขลา ได้ข้อคิดจากการศึกษาดูงานว่า ขอขอบคุณเป็นอย่างสูงที่ทำให้การต้อนรับที่อบอุ่น และได้รับความรู้ที่ได้จากการบรรยายเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการนำประยุกต์ใช้กับการทำงานในโรงเรียนและถ่ายทอดสู่นักเรียนในเรื่องคุณธรรมและสำนักงานสีเขียว (Green Office) ต่อไป เป็นต้น

ส่วนที่ ๒ สิ่งที่หน่วยงานภาคภูมิใจ และ สิ่งที่หน่วยงานอยากทำให้ดียิ่งขึ้น

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา มีความภาคภูมิใจ การดำเนินกิจกรรมที่สามารถดำเนินการได้จริง เห็นผลเป็นรูปธรรม และสามารถตอบสนองคุณธรรมตามคุณธรรมเป้าหมาย ได้แก่ พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา และกตัญญู ซึ่งสอดคล้องในมิติด้านหลักธรรมทางศาสนา มิติด้านเศรษฐกิจพอเพียง และมิติด้านวัฒนธรรมไทย

ส่วนที่ ๓ พื้นที่สะท้อนเรื่องราวที่อยากบอกเล่า

เพื่อให้บุคลากรภายนอกและผู้สนใจ ได้รู้จักแหล่งเรียนรู้คุณธรรมของหน่วยงานท่านเพิ่มเติม ท่านอยากเล่าอะไรที่ไม่ได้อยู่ในตารางด้านบน เช่น ประสพการณ์น่าประทับใจ เรื่องราวความ

เปลี่ยนแปลง หรือสิ่งที่ท่านอยากให้หน่วยงานอื่นสามารถนำไปประยุกต์ประโยชน์ต่อการขับเคลื่อนแหล่งเรียนรู้คุณธรรม

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา เป็นองค์กรภาครัฐที่มีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนการดำเนินงานของวุฒิสภา ควบคู่กับการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และวินัยอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง โดยยึดหลักธรรมาภิบาล และความซื่อสัตย์สุจริต และความรับผิดชอบต่อสังคมทั้งภายในและภายนอกองค์กร องค์กรมีการปลูกฝังจิตสำนึกด้านจริยธรรมแก่บุคลากรผ่านกิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรม เช่น โครงการส่งเสริมการทำความดีเพื่อสังคมของบุคลากรสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา โครงการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมต้นแบบด้วยวิถีกตัญญู กิจกรรมสืบสานมรดกโลกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมสงกรานต์ไทย และน้อมรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณ เทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ และโครงการถอดบทเรียนการขับเคลื่อนสู่การเป็นองค์กรต้นแบบด้านคุณธรรมและความโปร่งใส เพื่อสร้างประสิทธิผลและแนวปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ (Best Practice) เป็นต้น

ผลจากการดำเนินงานผ่านกิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรมต่าง ๆ ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเชิงพฤติกรรมของบุคลากร ทั้งด้านวินัย ความรับผิดชอบต่อ การมีจิตสาธารณะ และความภาคภูมิใจในบทบาทหน้าที่ รวมทั้งเป็นแหล่งเรียนรู้สร้างแรงบันดาลใจให้กับหน่วยงานอื่นสามารถนำไปปรับใช้เป็นแนวปฏิบัติได้

คำขวัญ สโลแกน วิสัยทัศน์ด้านคุณธรรม

“วุฒิสภาโปร่งใส ไร้ซึ่งทุจริต ทุกภารกิจพร้อมตรวจสอบได้”

คุณธรรมเป้าหมาย : ปฏิญญาคุณธรรมนำวิถี สร้างสรรค์ความดีองค์กร

วัฒนธรรมองค์กร : สามัคคีมีวินัย สุจริตโปร่งใส รอบรู้งานสภา มีจิตอาสา มุ่งงานสภาสัมฤทธิ์

ค่านิยมร่วมของรัฐสภา : สามัคคี มีวินัย ใจซื่อตรง

* ได้จัดตั้งชมรม STRONG จิตพอเพียงด้านทุจริต เน้นการมีส่วนร่วมจากทุกสำนักในการพิจารณาแผนและทิศทางการขับเคลื่อนแนวทางการต้านทุจริต นำไปสู่การจัดกิจกรรมของแต่ละสำนัก พร้อมทั้งติดตามผลการดำเนินการ และเฝ้าระวังการทุจริตภายในสำนักตนเอง

* ได้ดำเนินการคัดเลือกหน่วยงานในสังกัดที่มีผลงานโดดเด่นในการสนับสนุนการขับเคลื่อนคุณธรรม ความโปร่งใส และการต่อต้านการทุจริต โดยคัดเลือกจากผลงานส่งเสริมตามประมวลจริยธรรมเจ้าหน้าที่ของรัฐสภาและความโปร่งใส

* โครงการข้าราชการผู้มีคุณธรรมและจริยธรรมดีเด่น โดยพิจารณาคัดเลือกและมอบรางวัลให้ข้าราชการที่มีความประพฤติดี มีคุณธรรมและจริยธรรมดีเด่น เพื่อเป็นขวัญและกำลังใจให้สร้างคุณความดีต่อไป

* การสร้างสัญลักษณ์ในการต่อต้านการทุจริต ให้เป็นที่จดจำของบุคลากร เพื่อเตือนใจให้ยึดมั่นในความสุจริตและต่อต้านการทุจริต เช่น โลโก้ คำขวัญ และสติ๊กเกอร์ไลน์

* การสร้างสื่อที่ส่งเสริมคุณธรรมและต่อต้านการทุจริตอย่างสม่ำเสมอ โดยเผยแพร่ผ่านทางช่องทางสื่อต่าง ๆ เพื่อกระตุ้นเตือน และสร้างความรับรู้ถึงความสำคัญของคุณธรรมและความโปร่งใส

* การสร้างเครือข่ายคุณธรรมและเครือข่ายต่อต้านการทุจริต เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยน เรียนรู้ ร่วมกันสร้างสังคมคุณธรรม และต่อต้านการทุจริต ผ่านงานวิชาการ การถ่ายทอดองค์ความรู้ เพื่อสืบสาน

ต่อยอด และพัฒนาบุคลากรแต่ละหน่วยงานแต่ละรุ่นให้สามารถเรียนรู้และดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และยั่งยืน

* จากความสำเร็จภายในองค์กร ก้าวไปสู่ความสำเร็จให้ภายนอกได้ประจักษ์ ในการมุ่งมั่นที่จะเป็นองค์กรคุณธรรมต้นแบบของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา และเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประเทศชาติและประชาชน สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา จะมุ่งสู่เป้าหมายในการเป็นองค์กรคุณธรรมต้นแบบ พร้อมยึดมั่นและรักษามาตรฐานคุณธรรม ความโปร่งใส และการต่อต้านการทุจริตต่อไป

๒. กิจกรรมกล่าวปณิธานร่วมกันในการขับเคลื่อนแหล่งเรียนรู้

๓. เยี่ยมชมศูนย์เรียนรู้องค์กรต้นแบบสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ณ ชั้น ๑ อาคารวุฒิสภา (สว.)

๔. เยี่ยมชมแหล่งเรียนรู้องค์การต้นแบบสำนักงานการพิมพ์ ณ ชั้น MB1 และ B1 อาคาร
วุฒิสภา (สว.)

สรุปผลแหล่งเรียนรู้คุณธรรมของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา พร้อมทั้งแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ในช่วงสุดท้ายของกิจกรรม นายเจษฎา ชำนาญป่า ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาทรัพยากรบุคคล ได้กล่าวขอบคุณคณะผู้ตรวจเยี่ยมแหล่งเรียนรู้คุณธรรมภาครัฐ และยินดีร่วมเป็นเครือข่ายในการขับเคลื่อนคุณธรรมและความโปร่งใสกับหน่วยงานภายนอก เพื่อพัฒนาต่อยอดสู่การเป็น Best Practice

ทั้งนี้ กิจกรรมดังกล่าวเป็นกิจกรรมภายใต้โครงการพัฒนาองค์กรคุณธรรมด้วยมาตรฐานในการยกระดับการพัฒนาองค์กร เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้คุณธรรม โดยศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน) มีเป้าหมาย เพื่อสร้างแรงบันดาลใจให้หน่วยงานผู้รับการตรวจเยี่ยมฯ เห็นคุณค่าในสิ่งที่หน่วยงานได้ดำเนินการ ตลอดจนสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่องสู่ความยั่งยืนต่อไป

๖. การประเมินผลโครงการ

๖.๑ ด้านวิทยากร

จากผลการประเมิน พบว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมส่วนใหญ่มีความเห็นด้านวิทยากร ในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ ๔.๘๙ คือ อยู่ในระดับ ดีมาก คิดเป็น ร้อยละ ๙๗.๘

๖.๒ ด้านเนื้อหาวิชา

จากผลการประเมิน พบว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมส่วนใหญ่มีความเห็นด้านเนื้อหาวิชา ในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ ๔.๘๓ คือ อยู่ในระดับ ดีมาก คิดเป็น ร้อยละ ๙๖.๖๐

๖.๓ ด้านการบริหารจัดการโครงการ

จากผลการประเมิน พบว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมส่วนใหญ่มีความเห็นด้านการบริหารจัดการโครงการในภาพรวม โดยมีค่าเฉลี่ย ๔.๕๙ คือ อยู่ในระดับ ดีมาก คิดเป็น ร้อยละ ๙๑.๘

๖.๔ ด้านความพึงพอใจในการจัดโครงการในภาพรวม

ผู้เข้าร่วมโครงการมี **ความพึงพอใจ** ในการจัดโครงการนี้ คิดเป็น ร้อยละ ๑๐๐ โดยมีเหตุผลดังนี้

๑. สามารถนำความรู้ไปเผยแพร่ให้กับบุคลากรในสำนักฯ และบุคคลภายนอกได้
๒. ได้เพิ่มความรู้และพัฒนาตัวเองให้สามารถปฏิบัติงานได้ดีขึ้น

๖.๕ ด้านความคุ้มค่าในการจัดโครงการ

ผู้เข้าร่วมโครงการมีความเห็นว่า การจัดโครงการมีความ **คุ้มค่า** คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ โดยมีเหตุผลดังนี้

- นำไปใช้ประโยชน์ในการเผยแพร่และขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมต้นแบบของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาได้

๗. ผลการวิเคราะห์ที่เป็นประโยชน์ต่อสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

การจัดโครงการเสริมสร้างวิทยาการคุณธรรมเพื่อการขับเคลื่อนองค์กรคุณธรรมต้นแบบ มีประโยชน์ต่อองค์กรในหลายด้าน ดังนี้:

๑. ส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรอย่างรอบด้าน

- การสื่อสารและส่งเสริมค่านิยมด้านคุณธรรมและจริยธรรม เช่น พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา กตัญญู ความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ และความเป็นธรรม ซึ่งช่วยสร้างสภาพแวดล้อมที่ดีในการทำงานและมีความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างบุคลากรสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

- บุคลากรได้เรียนรู้แนวทางการทำงานที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตสำนึกสาธารณะ

- เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมในเชิงบวก เป็นแบบอย่างแก่ผู้อื่นในองค์กร

- เมื่อบุคลากรในองค์กรมีคุณธรรมในการทำงาน บุคลากรจะมีความมุ่งมั่น และมีความรับผิดชอบมากขึ้น ส่งผลให้ประสิทธิภาพในการทำงานและการดำเนินงานขององค์กรสูงขึ้น

๒. สร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ดี

- ช่วยให้องค์กรมีการสื่อสารและส่งเสริมค่านิยมด้านคุณธรรมและจริยธรรม เช่น พอเพียง วินัย สุจริต จิตอาสา กตัญญู ความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบ และความเป็นธรรม ซึ่งช่วยสร้างสภาพแวดล้อมที่ดีในการทำงานและมีความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างบุคลากรสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

- เกิดการหล่อหลอมค่านิยมร่วมด้านคุณธรรม ความโปร่งใส ความรับผิดชอบ และการมีส่วนร่วม

- ช่วยสร้างสภาพแวดล้อมการทำงานที่เกื้อกูลและน่าไว้วางใจ

๓. เสริมสร้างภาพลักษณ์ที่ดีขององค์กร

- องค์กรที่มีการขับเคลื่อนด้วยคุณธรรมจะสามารถพัฒนาไปในทิศทางที่ยั่งยืน และมีความยั่งยืนในระยะยาว เพราะการดำเนินงานที่มีคุณธรรมจะช่วยลดปัญหาภายในองค์กร เช่น ปัญหาคอร์รัปชัน หรือการตัดสินใจที่ไม่เป็นธรรม

- องค์กรต้นแบบที่มีการบูรณาการหลักธรรมาภิบาลและความยั่งยืน จะได้รับความเชื่อถือจากประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

- เป็นตัวอย่างแก่งานอื่นในการนำไปปรับใช้

๔. ขับเคลื่อนองค์กรไปสู่ความยั่งยืน

- โครงการช่วยให้เกิดการพัฒนาองค์กรในเชิงระบบ เช่น การบริหารจัดการ ที่มีประสิทธิภาพ โปร่งใส ตรวจสอบได้

- สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs)

๕. เกิดการบูรณาการงานและสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ

- การจัดโครงการในลักษณะบูรณาการ ทำให้เกิดความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน/ฝ่ายต่าง ๆ

- กระตุ้นให้เกิดการคิดค้นวิธีการทำงานหรือกิจกรรมที่สร้างผลกระทบเชิงบวกต่อสังคม และสิ่งแวดล้อม

๖. ยกระดับคุณภาพการให้บริการประชาชน

- การปฏิบัติตามหลักคุณธรรมจะได้รับความเชื่อมั่นจากสังคมและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ช่วยเสริมสร้างภาพลักษณ์ที่ดีและเป็นที่ยอมรับในวงกว้าง
- บุคลากรที่มีจิตสำนึกคุณธรรมและความรับผิดชอบ จะให้บริการด้วยความจริงใจ และเป็นธรรม
- ประชาชนได้รับบริการที่มีประสิทธิภาพ โปร่งใส และเชื่อมั่นในองค์กร

การดำเนินโครงการบูรณาการองค์กรต้นแบบเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ทำให้บุคลากรสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาที่เข้าร่วมโครงการ ได้พัฒนาความรู้ และทักษะด้านการส่งเสริมคุณธรรม ในการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ และขยายผลไปสู่การเป็นแหล่งเรียนรู้ในการพัฒนาต่อยอดองค์ความรู้ แก่บุคลากรทั้งในส่วนราชการสังกัดรัฐสภา หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และสังคม รวมถึงได้ เป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการกำหนดเป้าหมายของบทบาทนวัตกรรมการส่งเสริมคุณธรรม ในการฝึกอบรม กิจกรรมการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม การต่อต้านการทุจริต บุคลากรสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา รวมถึงสามารถนำความรู้เผยแพร่แนวคิดหลักคุณธรรม จริยธรรม ความโปร่งใส และหลักธรรมาภิบาล ของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ไปขยายผลดำเนินกิจกรรมในสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา อันนำไปสู่ การเป็นแหล่งเรียนรู้ที่ยั่งยืนในการพัฒนาต่อยอดองค์ความรู้แก่บุคคลและหน่วยงานทั้งภายใน ส่วนราชการสังกัดรัฐสภา และหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และสังคมต่อไปได้เป็นอย่างดี และมีประสิทธิภาพ

สรุปผลโดย

นายวิราชินทร์ บุญเมือง

นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ

ประมวลภาพโครงการ โครงการบูรณาการองค์กรต้นแบบเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

